پرسی هەڵگرتنی گەمارۆ لەسەر باشووری کوردستان لەدانیشتنی لیژنەیەکی تایبەتی کۆنگرێسی ئەمریکییدا

٢٣ی فێبرایەری ١٩٩٤

پرۆفیسۆر. دکتۆر یاسین سەردەشتی

زانکۆی سلێمانی

٢٠٢١

سەرنجێک :

ئاشکرایە پاش داگیرکردنی کوێت لەلایەن رژێمی بەعسی عێراق و رەتکردنەوەی سەدام بۆ کشانەوەی هێزەکانی لەو وڵاتەو رووبەڕووبوونەوەی دواکاری نێودەوڵەتیی، نەتەوە یەکگرتووەکان لە رۆژی ٦ی ئابی ١٩٩٠دا، بڕیاری ژمارە ٦٦١ی تایبەت بە گەمارۆی بەسەر عیراقدا سەپاند، ئەوەی کە گەمارۆیەکی هەمەچەشنەو کارەساتێکی مەزن بوو بۆ عێراق کەهەرگیز لەمێژووی نوێدا بە خۆیەوە نەبینوە. دیارە نەتەوە یەکگرتووەکان هەر بەوەوە نەوەستاو پاش ئەوە ژمارەیەک بڕیاری دیکەی وەکو بڕیاری ٦٨٧، ٦٨٨، ٧٠٦، ٧١٢ و ٧١٥ی بەسەر عێراقدا سەپاند کە هەموویان پێکەوە پاکێجێک سزای توندی دارمێنەر و سڕکەریان دژی عێراق تێدابوو کە بەقەولی جێمس بیکەری سەرۆکوەزیرانی بریتانیا ئەو وڵاتەی بۆ سەردەمی پێش پیشەسازیی گەڕاندەوە.

شایەنی باسە، ئەو سزایانەو گەمارۆ کاولکەرەکە کە سەرجەم جومگە سەرەکییەکانی ژیانی ئابووریی و کۆمەڵایەتیی و تەندورستیی لەعێراق دارماندبوو، بە دەرکردنی هێزەکانی سەدام لەکوێت وەک دەرئەنجامێکی جەنگی دووەمی کەنداو کۆتایی نەهات، بگرە بەشێوەیەک درێژەی کێشا تەنانەت دوای کەوتنی سەدام و رژێمەکەشی لەعێراق لەساڵی ٢٠٠٣دا، بەشێوەیەکی یاسایی هەر بەردەوامبوو. ئەمەش وایکردووە لێکەوتەو کاریگەریی ئەو گەمارۆو سزایانە هەتاوەکو ئێستاش لەعێراقدا بەردەوام بێت و هەتا چەندین ساڵ و بگرە دەیەی تریش درێژەی دەبێت.

خوێنەری ئازیز، ئەمەی بەردەست وەرگێرانی پوختەی مشتومڕێکە کە لە٢٣ی فێبرایەری ١٩٩٤ لەدانیشتنێکی لیژنەیەکی کۆنگرێس ئەنجامدراوەو تایبەتە بەپرسی قسەکردن لەبارەی هەڵگرتنی ئەو گەمارۆیە یان سوککردنی لەسەر باشووری کوردستان (کوردستانی عیراق یان باکووری عێراق)، بەو پاساوەی کە کوردان لەپاش راپەڕینەکەی ئاداری ١٩٩١ و پاشەکەشی ئیدارەی عیراقیی لەناوچکەو دامەزراندنی حکومەت و پارلەمانی کورستان، لەتەواوی عێراق دابڕاون و ئیداری ئەمریکییش بۆ چوونە پێشەوەی سیاسەتی وڵاتەکەیان و فشار لەسەر رژێمی سەدام، دەبێت بۆ کەمکردنەوەی ئاسەوارە مەترسییەکانی گەمارۆو سزاکان لەسەر کوردستان بەو ئاراستەیە هەنگاو بنێت. ئەمە راو و بۆچوونی چەندین کەسایەتیی شارەزان سەبارەت بەسیاسەتی دەرەوەی ئەمریکا و لەوبارەیەوە پێشنیارو بۆچوونی خۆیان لێرەدا رادەگەیەنن. بەبڕوای ئێمە ئەم بۆچوونانە کە هەمووی لە تۆمارەکانی کۆنگرێسدا چەسپاون و وەک بەڵگەنامەی تایبەت بڵاوکراونەتەوە، زۆر بۆ بایەخدارانی مێژووی سیاسیی کوردستان و عێراق لەدەیەی نەوەتەکان و ئێستاشدا پێویستن و بەرسەرچاوەیەکی دەگمەن و پڕ زانیاریی بۆ ئەو قۆناغە دادەنرێن کە نابێت لێی بێبەش بن. هیوادارم ئەم ئەرک و ماندووبوونەمان سوودی بۆ توێژەران و بایەخدارانی ئەو بوارە هەبێت و هیوای سەرکەوتن بۆ هەمووان دەخوازین.

دکتۆر یاسین سەردەشتی

١٠ی ئۆکتۆبەری ٢٠٢١

لەرۆژی فێبرایەری ساڵی ١٩٩٤دا، لەشاری واشنگتۆنی پایتەختی وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکادا، لیژنەی لاوەکیی تایبەت بە ئەوروپاو رۆژهەڵاتی ناوەڕاست کە سەر بە لیژنەی کاروباری دەرەکیی ئەنجومەنی نوێنەرانی ئەمریکاییە، لەکاتژمێر ١٠ی سەرلەبەیانی رۆژی چوارشەممە و لەژووری ژمارە: ٢١٧٢ی تەلاری ئۆفیسی(Rayburn House) بەمەبەستی تاوتوێکردن و هەڵسەنگاندنی سیاسەتی وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا لەهەمبەر عێراق پاش ٣ ساڵ بەسەر کۆتاییهاتنی جەنگی کەنداوی فارسدا، کۆبووەوە. شایەنی باسە (**میستەر لی ئێچ هامیلتۆن**) سەرۆکاریی دانیشتنەکەی دەکرد.

هامیلتۆن بەوە دەستپێکرد کە وێڕای ئازارەکانی سزا نێودەوڵەتییەکان، هێشتا و تاکو ئەمڕۆ حکومەتی عێراق یاساکانی ئەنجومەنی ئاسایش پێشێلدەکات و سەدام حوسێنیش هێشتا دەستی بەدەسەڵاتەوە گرتووەو ئاماژەیەکی کەمیش هەیە کە رژێمەکەی بەم زوانە سەرنگوم بێ، ئەوەی وادەکات کە ئەم دۆخە نەخوازراوەی ئێستا بۆتوانێت بۆماوەیەکی نادیار درێژبێتەوە.

لەنێوان ئەو کەسانەی کە لەمڕۆدا قسەیان وەردەگیرا بریتیبوون لە:

- **رۆبەرت توریسلی بۆب** کۆنگرێسمان و نوێنەری ولایەتی نیوجێرسی کە بایەخداری رووداوەکانی ئێران و عێراق بوو، ئەو لەهاویندا سەردانی کوردستانی عێراقی کردبوو.
- **پرۆفیسۆر ئاماتزیا بارام** مامۆستای مێژووی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست لە زانکۆی حەیفاو ئەندامی سەردانیکاری ناوەندی توێژینەوەی ویدرۆوێلسن.
- **خاتوو لوری میلرۆی** چاودێری کاروباری عەرەبی لە پەیمانگای واشنگتۆن بۆ سیاسەتی رۆژهەڵاتی نزیک.
- **میستەر گراهام فولەر** مەزنە شرۆڤەکاری دەزگای (راند / Rand)

سەرەتا، توریسلی دەستی بە قسان کرد و وتی:

" زۆر سوپاس جەنابی سەرۆک بۆ ئەم دەرفەتەو جارێکی تر چڕکردنەوەی بایەخ سەبارەت بە رووداوەکان لەنێو عێراق و رژێمەکەی سەدام حوسێن.

وەک ئاماژەتان پێدا، هاوینی رابردوو سەردانی باکووری عێراقم کرد بۆ ئەو ناوچەیەی کە گەلی کورد تێیدا نیشتەجێیە، لەوێ چاوم بەو پەنابەرانە کەوت کە لەچاویاندا حوکمڕانی تیرۆرستانەی سەدام حوسێن بەشێوەیەکی زۆر ئاشکراو لەسەر بنەمای رۆژانە خۆی بەرجەستە دەکرد.

هەروەها سەردانی کەمێک لەو سەدان گوندەم کرد کە بەتەواویی لەلایەن سەدام حوسینەوە تەختکراوە، چاوم بەهەندێک لەو رزگاربووانە کەوت کە بەشێکبوون لە زیاتر لەو ٢٠٠٠٠٠کوردەی کە لەدەیەی پێشوودا کوژرابوون. هەروەها چیرۆکی زۆر تۆقێنەرم بیست. سوپای عیراقیی بێ هیچ ئاگادارکردنەوەیەک خۆی بە گوندەکاندا دەکردو هەموو خانووەکانی

بەتەواویی دەڕووخاندن، دەغڵ و دانی وێراندەکرد، کێڵگەکانی ژاراویی دەکرد و خەڵکەکەی راپێچی بیابان دەکرد و لەوێ هەزارانی لێدەدانەبەر رێژنەی گوللەو دەیکوشتن.

چیرۆکەکانی جینۆسیاید، ئەمێستا خەریکە تۆماردەکرێت و وردە وردەش دەبیسترێت. چیرۆکەکانی تۆقاندن و گیان لەدەستدان کە هاوشێوەی تەواوی چیرۆکەکانی دیکەیە کە لەهەرشوێنیکی دیکە هەمیشە بیستوومە، ئەوانەی بەگشتیی بێ بایەخ ماونەتەوە.

ئێستاکە کە جەنگی کەنداوی فارس کۆتاییهاتووە، چاودێرە نێودەوڵەتییەکانیش لەشوێنەکاندان، هێزە سەربازییەکانی وڵاتە جیاوازەکان، بەوانەی ئێمەشەوە، لەباکووری عیراقن، کەچی سەدام تەنیا شێوازەکەی گۆڕیوە نەک ئامانەجەکانی.

وێڕای لێدان بە گازی ژەهراویی و گوللەبارانکردن و تەختکردنی گوندەکان کە لەسەدەی رابردوو ئەنجامدەدرا، هەڵمەتی تۆقاندنی نوێی گرتۆتەبەر کە بواری ئابوورییە. سەدام حسێن درک بەوە دەکات کە لەوانەیە هەڵمەتی سەربازیی نوێ ببێتەهۆی وروژاندنی وەڵامدانەوەی نێودەوڵەتیی، بەڵام ئەو هێشتا سەرچاوەی ئازارو نەهامەتیی گەورەیە بۆ گەلی کورد.

تەکتیکی دڵخوازی ئەو لەم ساتەدا بریتییە لە بڕینی ناوبەناوی وزەی کارەبا لە باکووری عێراق، ئاکامەشی ئەوەیە کە خەستەخانەکان، کارگەو ماڵ و گوندەکان –بێ ئاگادارکردنەوە- بۆ ماوەی چەند رۆژ یان چەندین هەفتە وزەی کارەبایان نامێنێ. لەکاتی سەردانەکەی مندا، کوردان نەبوونی وزەی کارەبایان لەماوەی دوو هەفتەدا ئەزموندەکرد. مەزەندەی ئەو کرابوو کە رۆژانە منداڵێک بۆ سێ منداڵ بەهۆی بێ کارەباییەوە لە خەستەخانەکان دەمردن. ئەوەش وایکردووە کە بنیاتنانەوەی ئابووری لە باکووری عێراق مەحاڵ بێت، ئەوەش لەقەیرانێکی بێهیوایی ئابوورییدا ئەوانی هێشتۆتەوە.

ئەمە تەنیا ستراتیژی ئابووری نییە، بەڵکو رژێم گەمارۆیەکی ئابووری نێوخۆیی دژی مەڵبەندەکانی باکوور بەکارهێناوە بۆ رێگریی لەگەیشتنی کەلوپەلی یەدەک و کەرەسەی خاو، ئەوەی وایکردووە کە چالاکی کشتوکاڵی نەریتیی و پیشەسازی ساکار مەحاڵ بێت.

هەروەها هەستاوە بە کەمکردنەوەی بەهای دراوەکەی بۆئەوەی گورز لەدراوی پاشەکەوتکراوی شەخسی هاوڵاتیانی کورد بدات. گرنگترین نموونەش لەم رووەوە بریتیبوو لەکێشانەوەی هەموو دراوی کاغەزی بڕی ٢٥ دیناری. بەهۆی دابڕانی ئابووری گەلی کورد لەباقی دیکەی عێراق، کاتێک ئەو دراوە کێشرایەوە و جێگرەوەی بۆدانرا، ئەوان نەیانتوانی دراوە جێگرەوەکە وەربگرن و بەوەش بەشێوەیەکی هەمیشەیی بەشێکی دراوی کارپێکراوی ناوچەکەیان لەدەستدا.

وێڕای هەموو ئەو لەمپەرو هەڵمەتانەی تیرۆری ئابووری کە دەکرا، کوردان کار بۆ بنیاتنانەوەی کۆمەڵگاکەیان و هێنانەئارای هەرێمێکی سەربەخۆو خودکەفا دەکەن.

لەمایۆی ساڵی ١٩٩٢دا، هەڵبژاردنێکی دیموکراتیک ئەنجامدراو لەئاکامی ئەوەشدا پارلەمانێکی تەواو کارا هەیە بەهەردوو بەشەکەی دەسەڵاتی جێبەجێکردن و دادوەریی حوکمداریی، ٢٤

خەستەخانەوە نۆڕینگەی بچووک، لەشکرێکی ٣٦٠٠٠ نەفەری، تەلاری قوتابخانەکان و دابینکردنی خزمەتگوزارییە بنەڕەتییەکان، هەموو ئەمانە وێڕای گەمارۆدانی ئابووری و هەروەها وێڕای ئەو هەڵمەتە تۆقاندنەی دەیەی رابردوو، بەڕێوەدەچێت.

بەڵام سەرۆکی بەڕێز، ئێستاکە دۆخێکی دژوار هەیە کە وادەکات بنیاتنانەوەی ژیانی گەلی کورد کارێکی مەحاڵ بێت، ئەوەی کە هۆکارو سەرچاوەکەی لەسەدام حوسینەوەو لەبەغداوە نییە، بەڵکو لە نەتەوە یەکگرتووەکانەوەیەو ئێمەشی تێوەگلاوین.

لەدژبەرییە گەورەکانی مێژوو ئەوەیە، لەکاتێکدا گەمارۆ بەسەر عێراقدا سەپێنرا، لەنێو قوربانییەکاندا گەلی کورد بوون، چونکە چوارچێوەی گەمارۆکەی نەتەوە یەکگرتووەکان تەنیا ئەو ناوچانەی نەگرتەوە کە سەدام حوسین دەسەڵاتی هەبوو بەسەریدا، بەڵکە بەسەر ئەو سنورە جێۆگرافییەی پێشووی عێراقی پێش جەنگدا سەپێنرا. هەربۆیە ئەو کوردانەی کە بەڵێنی هاوکاریمان پێدان، ئەوەی پارەکانمان بۆ هاوکارییان دەڕوات، هێزەکانمان لەوێن بۆ پارمەتییدانیان، ئێستاکە لەژێر باری گەمارۆکەدان.

لەبەرئەوەی کە کوردان دەبێت کەرەسەی پەدەک لەنێو عێراق بەدەستبێنن، ئەوان بەهۆی سیاسەتی سەدام حوسێنەوە ناتوانن ئەوە بکەن، هەروەها ئەوان بەهۆی گەمارۆشەوە ناتوانن لەرۆژئاوای وەربگرن. ئەوان بەهۆی هەڵمەتی تۆقاندنی سەدام حوسێنەوە ناتوانن وزەی کارەبا وەربگرن، بەهۆی گەمارۆکەی ئێمەشەوە ناتوانن ئامێری مۆلیدەی کارەبایی یاخود نەوت لە رۆژئاواوە بەدەستبێنن.

پێدەچێت ژیانی ئەوانمان پایماڵ کردبێت، ئێمە وامانکردووە کە بنیاتنانی ستراکتۆرێکی ئابووری سەربەخۆو مانەوەیان لەژیاندا زێدە سەختتر بێت.

ئەمە ئەو دۆخەیە کە بەشێوەیەکی سەیر هاوشێوەی ئەوەیە کە لە بۆسنە روویدا، کاتێک نەتەوە یەکگرتووەکان گەمارۆی رۆیشتنی چەکی خستەسەر هەموو لایەنەکان، بەڵام قوربانییەکان-کە موسڵمانەکانی بۆسنە بوون- وەک ئەوانەی کە ئێستاکە ئێمە هەوڵی هاوکارییکردنیان دەدەین، ئەمە بەتەواویی هاوشێوەی ئەوەیە کە روودەدات، کوردان ملکەچی یاسایەک کراون کە زادەی ئاکامێکی پلان بۆدانەنراوە.

سەرۆکی بەڕێز، تەنیا دوو مانگ لەمەوپێش، کاتێک گەواهیدەرانی وەزارەتی دەرەوە لەبەردەم لیژنەکەدا وەستان، من ئەم پرسیارەم لە وەزارەتی دەرەوە کردو داوای پاساوم بۆکرد، تۆش لەو کاتەدا هاتیتەپاڵم و دوای ئەوەت لە وەزارەت کرد ئەمە شرۆڤە بکات کەبۆچی ئەمە نەگۆڕاوە. من ئاگادارم نیم کە ئاخۆ چ پرسیارەکەی من و یان ئەوەکەی تۆ هیچ وەڵامێکی درابێتەوە!

نەهامەتیی و داماوییەکانی خەلکی کوردستان بەردەوامن، ئەوانە ئەو گەلە جەربەزەیە بوون کە بۆ ریگرییکردن لەجینۆساید جەنگان. ئەوان لەسەر خاکێکی دەوڵەمەند دەژین و داوای هاوکاریی ناکەن، ئەوان داوای دەرفەتێک دەکەن لەپێناو ژیاندا.

ئەمە سیاسەتێکە کەوادەکات چ مانایەکی نەبێت. هەموو ئەوانەی کە دەمانەوێت بکرێت ئەوەیە کە نەتەوە یەکگرتووەکان ئەم ناوچەیە کوردییانە لەچوارچێوەی گەمارۆکەی بێنێتەدەر بۆئەوەی بتوانن کە بۆخۆیان بەخویاندا رابگەن.

سەرۆکی بەڕێز، وەک ئاماژەم پێدا، ئەمە تەنیا پرسیارێک نییە سەبارەت بەلەدەستدانی دەرفەتیکی ئابووری، بەڵکە ئەمە ژیانگەلێکی پێوەبەندە، ئێمە رۆژانە هەمان کاری سەدام حوسێن بۆئەو دەکەین، هەتاوەکو ئەو گەمارۆیە لەسەر گەلی کورد لادەبرێت.

بەریز سەرۆک، سوپاس بۆ تۆ بۆ ئەم دەرفەتە تاوەکو ئەم بیرۆکانەتان پێشکەش بکەم."

میستەر هامیلتۆن: ئافەرین، ئێمە زۆر سوپاست دەکەین بۆ گەواهییەکەت و کارێکی باشت کرد. پێمخۆشە ئەگەر خولەکێکت هەبێت، تەنیا بۆئەوەی پرسیارێک یان دووان لەبارەیانەوە بکەم.

کوردان لەباکووری عێراق

ئێستاکە، تۆ بەشێوەیەکی قەناعەتپێکەرانە مشتومڕت لەوبارەیەوە کرد کە ئیمە دەبێت ئەو گەمارۆیە لەسەر ئەو ناوچانە هەڵبگرین کە لەلایەن سەرکردایەتیی کوردییەوە بەڕێوەدەبرێن. ئەوە سەرکردایەتییەکی هەڵبژێردراوە، وانییە؟!

مستەر توریسلی: ئەوە سەرکردایەتییەکی هەڵبژێردراوە، من کەسێک ناناسم کە لەسەر ئەنجامدانی هەڵبژاردن نارەزایەتییەکی دەربڕیبێت، هەروەها لەراستیدا، ئێمە بەشێوەیەکی رێکخراو لەگەڵ سەرکردەکانی گەلی کورددا دیدارمان کردووە.

میستەر هامیلتۆن: من تێبینی ئەوەم کرد کە لەوتارەکەتدا وتت کە کوردان لەهەوڵی ئەوەدان نەک تەنیا خودکەفابن بەڵکو سەربەخۆشبن. من وای نابینم، ئایا بەگوێرەی بڕیاری تۆ ئەوانە بۆ سەربەخۆیی تێدەکۆشن؟!

مستەر توریسلی: گروپگەلێکی جیاوازی کوردیی هەن، ئەو سەرکردانەی کە لەمایۆی ١٩٩٢دا هەڵبژێردراون و کەمن دیدارم لەتەکدا کردوون و لەگەڵ حکومەتی ئەمریکاشدا مامەڵەدەکەن بەدوای سەربەخۆییەوە نیین.

میستەر هامیلتۆن: سەرکردە هەڵبژێردراوەکان سەربەخۆییان ناوێ؟

میستەر توریسلی: بەڵێ، هەربۆیە هەڵوێستی حکومەتی ئەمریکی لە دانپێدانانی یەکێتی خاکی عێراق و هەوڵنەدان بۆ گۆڕینی سنورەکەی لەگەڵ مامەڵەکردن لەتەک ئەم سەرکردە کوردییانەدا پێکدژ نییە. هەڵبەتە، گروپگەلێکی دیکەی کوردیی هەن کە بەدوای سەربەخۆییەوەن، بەڵام بەرای من بەرێگەدان بەئەنجامدانی بازرگانی لەگەڵ نوێنەرانی هەڵبژێردراوی کوردییدا لەم ناوچەیە، ئێمە پێکدژییمان لەگەڵ سیاسەتەکەماندا سەبارەت بەدانپیدانان بەیەکگرتوویی خاکی عێراق نابێت.

کاتێک من وشەی سەربەخۆییم بەکارهێنا، لەوانەیە وشەیەکی دیکەی باشتر بریتیبێت لە هەوڵدان بۆ بەدەستهێنانی ئاستێکی ئۆتۆنۆمی/سەربەخۆیی نێوخۆیی لەچوارچێوەی عێراقدا.

میستەر هامیلتۆن: تۆ پشتگیریی لەوە ناکەیت کە سیاسەتی ئەمریکا دەبێت پاڵپشتیی سەربەخۆیی بۆ کوردان بکات؟

میستەر توریسلی: من نا و پێموانییە لابردنی ئەوان لەچوارچێوەی گەمارۆکە خزمەت بەو ئامانجە دەکات یان ئاڵۆزیی بۆ ئەو سیاسەتە دێنێتەئارا.

میستەر هامیلتۆن: لەوتارەکەتدا دەڵێن کە پێویستە پاداشتی ئەو بەشەی گەلی عێراق بکەین کە سەرکەوتووبوو لە رزگارکردنی خۆی لە حوکمی سەدام، سزایان نەدەین، پێموایە ئەوەش تێبینییەکی فرەبەهێزە. هەڵبەتە ئێستاکە ساتێک لەمەوپێش ئاماژەتان بەوەدا کە ئەگەر لەبارەی ئەمەوە پرسیارە لە بەڕیوبەرایەتیی وەزرارەتی دەرەوە بکرێت ئەوان دەڵێن کە کار لەسەر جەختکردنەوە لەسەر ئەو سزایانە دەکەن چونکە نایانەوێت زیان بەیەکگرتووی خاکی عێراق بگەیەنن. تۆ چۆن وەڵامی ئەوە دەدەیتەوە؟ چ وەڵامێکت بۆئەوە دەبێت؟

میستەر توریسلی: باشە، هەروەک تێدەگەم هەریەک لەئیدارەی پێشوو و ئیدارەی کلینتۆنیش سیاسەتەکەیان ئەوەبوو کە گەمارۆکە لاببرێت ئەگەر ملکەچبوونی تەواو هەبێت بۆ بڕیارەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان و هەروەها بەدڵنیاییەوە ئەگەر حکومەتێکی دیموکراتی لەعێراق هەبێت، هەروەها حکومەتێک کە گرفت نەخاتە بەردەم کۆمەڵگای نێودەوڵەتیی.

باشە، سەدام حوسێن ناوچە کوردییەکان بەڕێوەنابات، بەڵکو ئەو نوێنەراتییە هەڵبژێردراوەکەیە کە ئەوە دەکات. ئەوان هیچ یەک لەبڕیارەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان پێشێل ناکەن، ئەوان هیچ بارگرانییەکیان نەخستوتە سەر شانی کۆمەڵگای نێودەوڵەتیی. ئەوان ئازادانە لەلایەن گەلی کوردەوە هەڵبژێردراون، هیچ شتێک لەوانەیان سەبارەت بەگەلی کورد نییە کە بەهۆیەوە سزا بەسەر عێراقدا سەپێنراوە. ئەم گەلە قوربانی سەدام حوسینە، دەتوانرێت بوترێت ئەمانە بەهۆی جینۆسایدەوە چارەکە ملیۆنێک خەڵکیان لەدەستداوە، بەراشکاویی جەختکردنەوە لەسزاکان خزمەتی هیچ ئامانجێک ناکات.

هەڵگرتنی سزاکان لەسەر باکووری عێراق

میستەر هامیلتۆن: با ئەم پرسیارەت لێبکەم، کاردانەوەی تورکیا چی دەبێت ئەگەر هاتوو سزاکان لەسەر باکووری عێراق هەڵبگیرێت؟

میستەر تورسیلی: ئەگەر سزاکان هەڵبگیرێن، هەروەها ئەوە روون نەبێ کە ئەوە بەشێکی دانەبڕاوە لەسیاسەتی پێدانی سەربەخۆیی بۆ ناوچە کوردییەکە، ئەوە روون بێت کە ئێمە ریز لەیەکگرتوویی خاکەکە دەگرین و هەوڵی دەوڵەتێکی سەربەخۆی کوردیی نادەین، ئەو کاتە ئەوە نابێتە هۆی هیچ ئاڵۆزییەک.

هەڵبەت تورکان نیگەرانن لە هەر هەوڵێک بۆ سەربەخۆیی کوردان، ئەوەی ئێمە پاڵپشتی ناکەین و ئەوانیش دژین، بەڵام ئەوانیش زۆر نیگەرانن لەتێرژانی پەنابەران بۆ نێو تورکیا و ئەوەش ئەو هەوڵی سەربەخۆییە هەڵدەکشێنێ.

هەموو رۆژێک جەخت لەم گەمارۆیە دەکەینەوەو نەهامەتی ئابووری بۆ کوردان دێنین، ئەوا ئێمە لەرووی سیاسییەوە کوردان توندترو رادیکاڵتر دەکەین و تێرژانی پەنابەرانی کوردیش بۆ نێو تورکیا زێدەتر دەکەینکە پێکدژە لەگەڵ سیاسەتی تورکان. هەربۆیە ئەوەی پەیوەندی بەلابردنی گەمارۆوەیە لەسەر ناوچە کوردییەکە بابەتێکە پەیوەستە بەو شیوازو ئاوازەی کە چۆن ئەو کارەی پێدەکرێت. روونی بکەینەوە کە ئێمە بۆچی ئەوە دەکەین. ئەوەش بەهەماهەنگیی لەگەڵ ئامانجەکانی تورکیاو ئامانجەکانی کۆمەڵگای نێودەوڵەتیی، ئەو کاتەش پێکدژییەک نابێت.

میستەر هامیلتۆن: کاتێک دەڵێیت رادیکالیزە، مەترسییەکە بریتییە لە رادیکاڵیزەبوونی سەرکردایەتیی کوردیی، مەبەستت لەمە چییە؟

میستەر توریسلی: چونکە سەرکردەی کوردی ململانێکار هەیە، ئەوانە هەن کە هەوڵ بۆ دەوڵەتێکی کوردیی دەدەن کە هەریەک لەخاکە کوردییەکەی عێراق و تورکیا بگرێتەخۆی، هەروەها ئەوانەشی دەیانەوێت گەلی کورد لەچوارچێوەی دەوڵەتی عێراقدا بپارێزن و شێوە ئۆتۆنۆمییەکی سنورداریان لەچوارچێوەی عێراقیکی فیدراڵ و یەکگرتوودا دەستکەوێت. سیاسەتی ئەمریکاو کۆمەڵگای نێودەوڵەتیی دەبێت پاڵپشتیی ئەو سەرکردایەتییەی دواییان بکات نەک ئەوەکەی یەکەم کە هەوڵدانە بۆ سەربەخۆیی. ئەمەش بەروونی بابەتێکی زۆر گرنگە بۆ تورکیا. لەو بڕوایەدام کە لابردنی گەمارۆ لەسەر گەلی کورد گرنگە بێتەدی و ئەم هەوڵەش لەگەڵ ئەو مەبەستە پێکدژ نابێت.

راپۆرتی (GAO) سەبارەت بە هاوکاریی ئەمریکا بۆ کوردان

میستەر هامیلتۆن: دەمەوێت بۆ تۆرمارکردن بڵێم کە لیژنە لاوەکییەکە داوای راپۆرتێکی (ئۆفێس لێپرسینەوە لەحکومەت / GAO) لەسەر بەرنامەی یارمەتییەکانی حکومەتی ئەمریکی کردووە. ئێمە لەساڵی رابردوو داوامانکرد. پرۆگرامی یارمەتییەکان بۆ کورد. ئێمە چاوەڕێ دەکەین ئێستاکە لەهەررۆژێک بێت پێمان بگات. کاتێک بەدەستمان گەیشت دەمەوێ تۆ سەیرێکی وردی بکەیت. ئەگەر ئەوەت کرد ئەوا من و تۆ پێکەوە راوێژدەکەین کە پێوستە چی بکرێت. سوپاس بۆ گەواهییەکەت.

میستەر توریسلی: جەنابی سەرۆک، لەکۆتاییدا بوارم پێبدە، دەمەوێ ئەوە بزانیت، لەکاتێکدا ئێستاکە ئەم پرسە نزیکەی لەسەر تەواوی ئاستەکانی حکومەتی ئەمریکی بەرزکراوەتەوە، هێشتا دەبێ کە من بەرپرسێکی باڵامان هەبێت کە مشتومڕی ئەم گریمانەیەو پێشنیارەی لەگەڵ بکرێت. ئەوەش بەئاسانی گرفتیکە کە هێشتا چارەسەر نەکراوە.

میستەر هامیلتۆن: پێشنیارو داواکارییەکەتان لابردنی گەمارۆیە؟

میستەر توریسلی: لابردنی گەمارۆ لەسەر گەلی کورد لەگەل هەموو ئەو دڵنیاییانەی کە ئێستاکە من و تۆ مشتومڕمان لەبارەوە کرد.

میستەر هامیلتۆن: زۆرباشە.

میستەر توریسلی: زۆر سوپاس جەنابی سەرۆک؟

میستەر هامیلتۆن: زۆر سوپاس میستەر توریسلی، ئێمە گەواهییەکەتان بەبایەخ وەردەگرین.

U.S. POLICY TOWARD IRAQ 3 YEARS AFTER THE GULF WAR

WEDNESDAY, FEBRUARY 23, 1994

HOUSE OF REPRESENTATIVES,
COMMITTEE ON FOREIGN AFFAIRS,
SUBCOMMITTEE ON EUROPE AND THE MIDDLE EAST,
Washington, DC.

The subcommittee met, pursuant to call, at 10 a.m., in room 2172, Rayburn House Office Building, Hon. Lee H. Hamilton (chairman) presiding.

Mr. HAMILTON. The subcommittee will come to order.

The Subcommittee on Europe and the Middle East meets today in open session to discuss U.S. policy toward Iraq 3 years after the conclusion of the Persian Gulf War.

Despite the pain of international sanctions, the Iraqi Government remains today in violation of key U.S. Security Council resolutions. Saddam Hussein, of course, maintains his grip on power and there are few signs that the demise of his regime is imminent. The current unsatisfactory state of affairs seems capable of continuing indefinitely.

We are anxious to hear our witnesses today and their assessment of the current situation in Iraq and their recommendations regarding U.S. policy toward Iraq.

Our witnesses today will include Congressman Robert Torricelli.

Bob, I will ask you to just go ahead and take a seat there if you would.

And later Professor Amatzia Baram, a visiting fellow with the Woodrow Wilson Center for Scholars and Professor of Middle East History at Haifa University; Mr. Graham Fuller, senior analyst with the Rand Corporation; and Ms. Laurie Mylroie, currently an Arab affairs fellow with the Washington Institute for Near East Policy.

We welcome each one of these witnesses. We will start first, of course, with Congressman Torricelli and then we will move to the panel of private witnesses.

Mr. Torricelli has taken a very great interest in the events in Iraq and Iran. He traveled to Iraqi Kurdistan last summer, so we welcome you before the subcommittee, Mr. Torricelli, and we look forward to your comments.

STATEMENT OF HON. ROBERT G. TORRICELLI, A REPRESENTATIVE IN CONGRESS FROM THE STATE OF NEW JERSEY

Mr. TORRICELLI. Thank you, Mr. Chairman, very much for this opportunity and for focusing attention once again on events within Iraq and the regime of Saddam Hussein.

As you mentioned, last summer I traveled to northern Iraq to occupied areas inhabited by the Kurdish people. While there I met with refugees in whose eyes the reign of terror of Saddam Hussein is very real on a daily basis.

I visited a few of the hundreds of villages that were literally razed by Saddam Hussein. I met with some of the survivors of the more than 200,000 Kurds that were killed in the last decade, heard chilling stories. The Iraqi army would arrive without notice, destroy literally every building in a village, destroy the crops, poison the fields, drive people off into the desert where they were machine gunned to death by the thousands.

Stories of genocide are only now beginning to become documented and beginning to be heard. Stories of terror and loss of lives equal to any other that I have ever heard at any point go largely still unnoticed.

Now, with the war in the Persian Gulf concluded, international monitors on the site, military forces of various nations including our own in northern Iraq, Saddam has changed his methods though not his aims.

Rather than the poison gas and machine gunning and razing of villages of the last decade, he has a new campaign of terror that is economic.

Saddam Hussein realizes that new military action would provoke an international response. But he is still creating pain and terrible suffering among the Kurdish people.

His preferred tactic at the moment is to sporadically interrupt the supply of electric power into northern Iraq. The result is that hospitals, businesses, homes and villages—without notice—lose power for sometimes days or weeks on end. During my own visit, Kurds were experiencing a 2-week interruption. It was estimated that one to three babies per day were dying in the hospitals because incubators would lose power. It has made the rebuilding of northern Iraq economically impossible, leaving it in desperate economic straits.

But that has not been the only economic strategy. He has also used an internal blockade against his own northern provinces to prevent the shipment of spare parts and raw materials, making the traditional farming practices and light manufacturing impossible.

He has also debased his own currency in an attempt to wipe out the personal savings of Kurdish citizens, the most significant example of which was a decision last year to withdraw all 25 dinar notes. Because of the economic separation of the Kurdish people from the rest of Iraq, when the notes were withdrawn and replaced by other currency, they could not get the replacement currency. Hence, the loss of part of the operating currency of the region permanently.

Despite all of the obstacles and this ongoing campaign of economic terror, Kurds have been working to rebuild their society and create an independent and self-sufficient region.

Democratic elections were held in May of 1992 with the result there is now a fully functioning parliament with an executive and judicial branch of government, 24 hospitals and small clinics, a 36,000-man army, the building of schools, the providing of basic services. All of this has been done in spite of the economic embargo and in spite of the campaign of terror of the last decade.

But now, Mr. Chairman, there is a new irony from the most unlikely of sources that is making the rebuilding of the Kurdish peoples' lives all but impossible. And it does not come from Saddam Hussein and it is not orchestrated from Baghdad. It comes from the United Nations and we are complicitors in it.

In a great irony of history, when the embargo was placed on Iraq, among its victims were the Kurdish people because the scope of the United Nations embargo is not defined by those areas over which Saddam Hussein maintains power. It is over the former geographic boundaries of Iraq before the war. So the Kurdish people who we have pledged to help, who our own money goes to assist, our own forces are there to help protect, are now covered by the embargo.

So the Kurdish people must get spare parts from within Iraq. They cannot because of Saddam Hussein's own policy. They also cannot get it from the West because of the embargo. They cannot get electric power because of Saddam Hussein's campaign of terror. They can also not get generating equipment or petroleum from the West because of our embargo.

We may have taken their lives. We are making the building of an independent economic structure and their own survival all the more difficult.

It is strangely akin in its own way to what has happened in Bosnia. The United Nations has an embargo on arms going to everyone but the victims, like the people we now are trying to help, the Muslims in Bosnia. This is exactly akin to what has happened. Kurds are being governed by the rule of unintended consequences.

Mr. Chairman, only a couple of months ago when administration witnesses came before the committee, I asked these questions of the State Department and asked that it be justified. You joined me at that time in asking the administration to explain why this had not been changed. I am unaware that either my question or yours has been answered.

The suffering of the Kurdish people goes on. These are an industrious people who have fought bravely to prevent genocide. They live in a rich land. They are not asking for aid. They are asking for a chance to rebuild their economy. And yet we try to supply food, give them sustenance, when all they are asking for is a chance to rebuild and survive.

This is a policy that makes no sense. All we need to do is have the United Nations remove from the blanket coverage of this embargo these Kurdish areas. They can begin to fend for themselves.

It is not simply a question, as I have noted, Mr. Chairman, of a loss of economic opportunity. It is costing lives. Daily. And we are doing Saddam Hussein's work for him until this embargo is lifted from the Kurdish people.

Thank you, Mr. Chairman, for this chance to offer these thoughts to you.

[The prepared statement of Mr. Torricelli appears in the appendix.]

Mr. HAMILTON. Well, we thank you very much for your testimony. Very well done.

I would like, if you have a moment, just to ask a question or two about it.

KURDS IN NORTHERN IRAQ

Now, you argue very persuasively that we should lift this embargo on those areas that are being administered by the Kurdish leadership. That is an elected leadership, is it not?

Mr. TORRICELLI. It is an elected leadership. I know of no one who has taken issue with the conduct of the elections and, indeed, we meet regularly with the leaders of the Kurdish people.

Mr. HAMILTON. I notice in your statement that you say the Kurds are making an effort to become not only self-sufficient but independent. That was not my impression. Do they seek independence, in your judgment?

Mr. TORRICELLI. There are different Kurdish groups. The elected leaders that were chosen in the May 1992 elections that I have met with and deal with the U.S. Government are not seeking an independent state.

Mr. HAMILTON. The elected leaders are not?

Mr. TORRICELLI. Yes. So the U.S. Government position of recognizing the territorial integrity of Iraq not seeking change of its borders is not contradicted by dealing with these Kurdish leaders.

There are, of course, other Kurdish groups that do seek independence but in my judgment, by allowing trade to take place with the Kurdish elected representatives in this region, we are not contradicting our policy of recognizing the territorial integrity of Iraq.

When I used the word independence, perhaps the better word would have been seeking some level of autonomy within Iraq.

Mr. HAMILTON. You are not advocating that U.S. policy should support independence for the Kurds?

Mr. TORRICELLI. I am not and I do not believe that removing them from within the embargo would further that aim or cause a complication in that policy.

Mr. HAMILTON. You say in your statement we should be rewarding the one segment of the Iraqi population that has succeeded in freeing itself from Saddam's rule, not punishing them, and that is a pretty powerful observation, it seems to me.

Now, of course, you mentioned a moment ago, and if you ask the administration about this, they say they are going to maintain these sanctions because they do not want to undermine the territorial integrity of Iraq. How do you respond to that? What is your response to that?

Mr. TORRICELLI. Well, as I understand it, both in the previous administration and the Clinton administration the policy has been that the embargo would be removed if there was full compliance with the United Nations sanctions and indeed certainly if there were a democratic government in Iraq and one that did not present problems in the international community.

Well, Saddam Hussein is not administering the Kurdish areas. These elected representatives are. They are not violating any Unit-

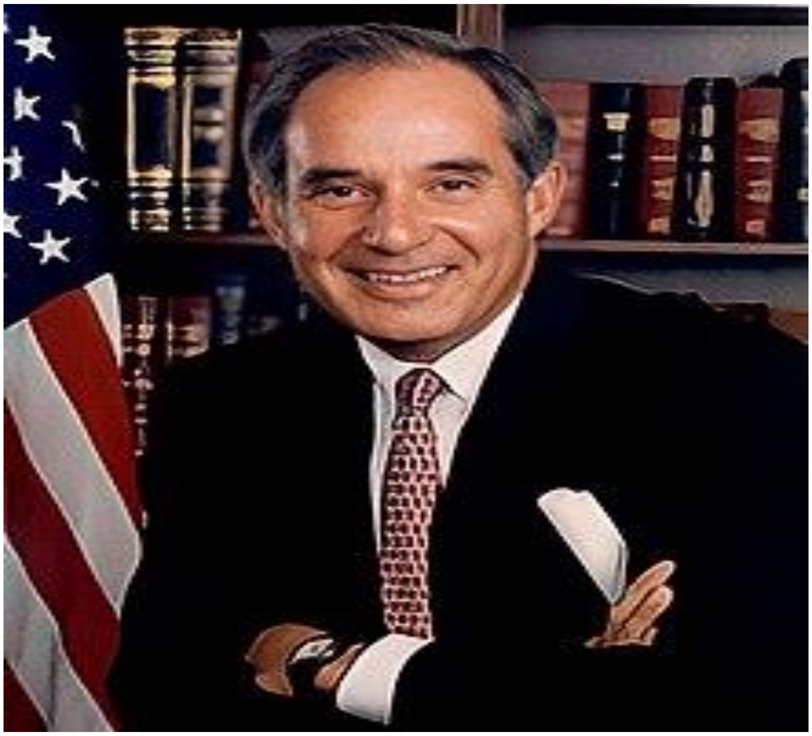

رۆبەرت توریسلی

لی ئێچ هامیلتۆن

گەواهیدەرێکی تایبەت

پاشان سەرۆک میستەر هامیلتۆن داوای لە خاتو (لاوری ئان میلرۆی) چاودێری کاروباری عەرەبیی لەپەیمانگای واشنگتۆن بۆ کاروباری سیاسەتی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست کرد کەوتەی خۆی پێشکەش بکات. خاتو میلرۆی دەستی بەقسان کرۆدو وتی:

"سوپاس، هاوینی پێشوو بەبەخششێکی پەیمانگای ئاشتیی ئەمریکی، سەردانی کوردستانی عێراقم کرد. من سوپاسی پەیمانگای ئاشتی ئەمریکی دەکەم کە بەشیکی بنەمای ئەم گەواهیدانەی فەراهەمکرد.

هەر لەبەهاری پێشووەوە کاتێک ئیدارەی کلینتۆن سەرەتایەکی ئاڵۆزی سەبارەت بە سیاسەتی خۆی لەهەمبەر سزاکانی سەر عێراق روونکردەوە- بەوەی کە بەرەو هەڵگرتن دەڕۆیی- دۆخی عێراق بەشێوەیەکی نالەبار تێکچوو. بەڵام سیاسەتی ئیدارەی کلینتۆن لەهەمبەر عێراق بەشێوەیەکی رێژەیی پاسیڤ بوو، ئاکامەکەشی رووبەڕووبوونەوەی درێژخایەن بوو.

خوازیارم یەکەمجار مشتومڕ سەبارەت بە گرفتی وێناکردنی عێراق و هەروەها بارگرانییەکانی عێراق دەستپێبکەم. دووەمیش سەبارەت بە گرفتەکانی رووبەڕووبوونەوەو سێیەمیش سەبارەت بە چەند پێشنیارێک لەبارەی ئەوەی چۆن فشار لەسەر بەغدا زێدەبکرێت.

یەکەم، وێناکردن: ئیدارەی بۆش سەیری ئەو بژاردەیەی کرد کە بەبژاردەی سونیی ناودەبرێت، بۆئەوەی کە سەدام بڕوخێنێت، لەگەڵ پاراستنی ئارامیی و جێگیریی لەعێراقدا کە هاوتای یەکگرتوویی خاکی عێراقە و لەوبارەیەوە زۆرمان بیستووە.

ئێستا، ئەم بژاردە سونییە هەرگیز دژی سەدام ناجوڵێن، سیاسەتەکە چۆتەپێش، بەڵام بنەماکانی هێشتا وەک خۆیەتی. لەسەروو هەموو ئەمانەوە، ئەگەر پاراستنی یەکگرتوویی خاکی عێراق یەکەمین ئامانجی لەپێشینەی ئێوەیە، ئەوکات کوردان دەبنە کێشەو بەشێوەیەک لەشێوەکان دەبنە تەحەداو یەکگرتوویی خاکی عێراق لاوازو سنوردار دەکەن.

بەلام ئەگەر وابیینین کە تەحەدای گەورە بۆ وڵاتە یەکگرتووەکان سەبارەت بە عێراق، سەدام و رژێمەکەیەتی، ئەگەر ئەوە ترۆپکی کاری لەپێشینەیە، ئەوساکە بۆ رزگاربوون لەوە کوردان دەبنە هێزیکی قازانجبەخش. دەمەوێت بڵێم کە بیرێکی کەم لە کوردان کراوەتەوە وەک ماتەوزەی قازانبەخش، چونکە جەختێکی زۆر خراوەتە سەر لەپێشینەیی یەکگرتووی خاکی عێراق.

دەمەوێت جەخت لەسەر کۆمێنتەکانی نوێنەر توریسلی بکەمەوە. ئەگەر یەکێک وەک هێزێکی قازانجبەخش تەماشای کوردان بکات، ئەو کات ئەو کەسە نایەوێت کە کوردستانی عێراق/باکووری عێراق لەژێر هەمان سزای ئابووریدا بمێنێتەوە هەروەک باقی دیکەی عێراق کە لەژێر کۆنترۆڵی سەدامدایە. وێرای ئەوەش، سەدام لە پێشێلکردنی ئەو سزایانەدا کاریگەربووەو ژێرخانی خۆی بنیاتناوەتەوە. کاری تەلەفۆن لەعێراق چالاک و شیاوە بەڵام لەکوردستان نا.

هەروەها کوردەکان سەرچاوەی سوودن بۆ ئەمریکا چونکە بڕبڕەی پشتی ئۆپۆزسیۆنی عێراقیین (کۆنگرەی نیشتیمانی عێراق/ ئای ئێن سی)، ئەوەی کە ڕێکخراوێکی زۆر زۆر گرنگە. ئەم ڕێکخراوە لە کەمپێکی ئاوارەکان لەکوردستانەوە بەڕێوەدەبرێت، چەندین بەرنامەی میدیایی جۆراوجۆری هەیە، سوپایەکی بچووکی هەیە، بەڵام ئەرکە سەرەکییەکەی وەک ڕێکخراوێک بریتییە لە کۆکردنەوەو هەماهەنگیی لەنێوان ڕەگەزە ناڕازییەکان لەعێراقدا. ماهییەتی تۆتالیتاریزم هۆکارێکە کە خەڵکی متمانە بەیەکدی نەکەن، هەربۆیە ئەوان ناتوانن پێکەوە کاربکەن.

کوردستانی عێراق دەبێت تەنیا وەک لانکی کوردان تەماشانەکرێت، بەڵکو وەک بنکەی ئۆپۆزسیۆنێکی دیموکراتی دژی سەدام ببینرێت، پێویستە گوزەرانی ئابوورییەکەشی هانبدرێت لەپێناو لاوازکردنی زیاتری بەغدادا.

ئێستاکە بروام وایە کە ئەگەر بیرۆکراسی زۆر فۆکوس لەسەر یەکگرتوویی خاکی عێراق ناکات، دەبێت ببینین کە چۆن وڵاتە یەکگرتووەکان دەتوانێت زێدەتربکات بۆ سوودوەرگرتن لەو دەرفەتە ستراتیژییانەی کە ڕاستیینەی کۆنترۆڵی کوردان بۆ باکووری عێراق پێشکەشیدەکات. خەڵکێکی زۆر هەن کە لەنێوان باکووری عێراق و هەروەها عێراق و ئێراندا دێنودەچن، ئەو دوو وڵاتەی کە مەزنترین هەڕەشە لەسەر وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا پێکدەهێنن لەرۆژهەڵاتی ناوەڕاست و کەنداوی فارسدا.

ئێوە دەتوان لەم شوێنەوە زۆر لەبارەی عێراق و ئێرانەوە بزانن، هەر لەبەرئەوەشە بۆچی هەوڵدەدەم چەندبارە سەردانی کوردستانی عێراق بکەم. بۆ نموونە وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا چی بکات بۆ سوودوەرگرتن لەو دەرفەتە هەواڵگرییانە کە بەکۆنترۆڵی کوردیی بۆ باکووری عێراق پێشکەشی دەکرێت؟

ئێستا ئاماژە بەو گرفتانەی بەستەڵەکە بەدەوامەکە دەدەم، نوێنەر توریسلی وتی کە ئەوە بۆ دانیشتووانەکە گران و زەحمەتە، ئەو چاکەیە بۆ خودی کورد دەگەڕێتەوە کە بی ئەوەی شەر لەگەڵ یەکتردا بکەن توانیویانە ئاوا کاروباری خۆیان بگرنەدەست و خۆیان بەڕێوەبەرن. ئەمەش شتێکە کە بەهەموو کەس ناکرێت، هەروەک لەسۆماڵ بینیمان.

هەرچەندە ناتوانین گریمانەی ئەوەبکەین کە لەسایەی ئەم دۆخە دژوارەدا بۆهەتا هەتایە دەتوانرێت پارێزگاریی لە هەماهەنگیی و ئاشتی کۆمەڵایەتیی لەکوردستانی عێراقدا بکرێت. لەماویەکی نزیک لەسەری ساڵ، شەر لەنێوان ڕێکخراوێکی کوردیی و کوردە ئیسلامییەکاندا هەبوو، ئەوەش مەترسیی خستەدڵی دانیشتووانەکەوە کاتێک بینیان کە کوردان تەنانەت لەشارەکانیشدا دژی یەکتر دەجەنگن.

ئێستا ئێمە ناتوانین لەم تەنگەژەیە دەربچین، هەڵبەت بەهەڵگرتنی سزاکان نەبێت، مەحاڵیش دەبێت کە ئەگەر سزاکان لابران، چاودێری درێژخایەنی بەرنامەکانی چەکی عێراقیی بکرێت. هەرئەوەندە سەدام بتوانێت نەوتەکەی بفرۆشێت ئەوا چاودێران و کەلوپەلەکانیان فڕێدەداتە دەرەوە، ئەو کاتەش دیسانەوە سەپاندنەوەی سزاکان ئەستەمە، چونکە تاقە ڤیتۆیەکی چین دەتوانێت ڕێگەی

لێبگرێت. لەوەشدا من وەک شارەزایەک لەبارەی عێراقەوە، سەرچڵیی بە ناوبانگەمەوە دەکەم و دەڵێم کە چاودێریی درێژخایەن بەسەر ئەم رژێمەی لەدەسەڵاتدایە، تراویلکەیە.

مرۆڤ ناتوانێت گریمانە بکات لەکاتێکدا چاوەڕوان دەبین، دەمانەوێت سزاکان بهێڵینەوە، سەدام دەبێت بڕوات، ئەوە کاتی دەوێت – بەڵام ناتوانین گریمانەی ئەوە بکەین کە ئەو لەو ماویەدا شتێک ناکات. بۆ تەنیا هۆکارێک ئەو پیی خۆشە کە نەیارەکانی کە سەرکردایەتیی ئۆپۆزسیۆنە بکوژێت. ئۆتۆمبێلێکی بۆمبڕێژکراو لە شوێنێکی باشدا دابنرێت دەتوانێت سەرکردایەتیی ئای ئێن سی و هەروەها سەرکردایەتیی کوردیی کۆتایی پێبهێنێت و سەدام بخاتە رەوشێکی باشترەوە. ئەو ئێستاکە پێی خۆشە کەکاریکی ئەوتۆبکات.

هەروەها ئێستا هەڵوێستەکانی سەدام لەهەمبەر ئێمە –ئەمریکا- هەن، ئەزانم کەوا تێگەیشتن لەمە ئەستەمە، بەڵام ئەو دەیەوێت تۆڵەی ئەوە بکاتەوە کە لێمان کردووە، ئەو هەوڵیدا کە سەرۆک بۆش بکوژێت.

هەروەها دەمەوێت شتێک پێشکەش بکەم. بۆمبڕێژکردنی ناوەندی بازرگانی جیهانیی.

چی دەربارەی تەقاندنەوەی ناوەندی بازرگانی جیهانیی؟

ئەمەوێ زۆر بەکورتیی پێشانیبدەم، بەڵام ئەوە شتێکە کە لەو بڕوایەدام خەڵک پێویستە سەرنجی بدەنێ.

دووکەس لەجیهاندا هەن کە پاداشتی ٢ ملیۆن دۆلار لەسەر سەری هەریەکەیان هەیە، لەبەرامبەر ئەو کارانەی کە لەوڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکادا کردوویانە. ئەو کەسانە بەهۆی تەقاندنەوەی ناوەندی بازرگانی جیهانیی ئەو ٢ ملیۆنە وەک پاداشت لەسەر سەریان دانراون. ئەوانە گومانلێکراوی هەڵاتوون و لەدادگادا تۆمەتیان ئاراستەکراوە، رەمزی ئەحمەد یوسف ٢ ملیۆن دۆلار، عەبدولرەحمان یاسین ٢ ملیۆن دۆلار. ئەو کەسانە بەتەواوەتیی گومانلێکراون، رەمزی ئەحمەد یاسین، ئەوانە هەلگری پاسپۆرتی عێراقین، پاسپۆرتی ژمارە: M0372369 ، عەبدولڕەحمان یاسین ژمارەی پاسپۆرت:M0887225 . ئەوان رۆڵی زێدەیان لە تەقاندنەوەی سەنتەری بازرگانی جیهانییدا بینیوە، زیاتر لەهەر گومانلێکراوێکی دیکە بەگوێرەی دادگا. سەردانی ئەوانە بۆ وڵاتە یەکگرتووەکان لە عێراقەوە بووە. عەبدولرەحمان یاسین ئێستاکە لەعێراقە، ئێف بی ئای لەوێ قسەی لەگەڵدا کردووە.

ئایە ئەمە ئاماژە بەشتێک نادات؟

ئایە ناگونجێت کە سەدام حوسێن لەوانەیە لەپشت تەقاندنەوەی سنتەری بازرگانی جیهانیەوە بووبێت؟ ئایا شتێک نییە کە تێی بڕوانین؟

هێندەی ئاگاداربم شتێکی ئەوتۆ رووی نەداوە.

باشە ئەگەر ئێوە مشتومڕی زیاترتان لەم بارەیەوە پێ خۆشە، ئەوە من بەتەواویی بۆ ئەوە ئامادەم. لەو بڕوایەدام ئەمە روونە.

ڕێگابدەن کە مشتومڕ لەسەر چەند شتێکی کەم بکەم کە دەتوانێت کردنیان ببێتەهۆی زێدەکردنی فشار لەسەر بەغدا، بۆئەوەی بەخاوی چاوەڕوانی رووخاندنی سەدام نەکەین.

داوادەکەین بۆگەڕاندنەوەی عەبدولرەحمان یاسین کە ئێستا لەبەغددا دانیشتووە. ئەوەش ئاماژەی ئەوە بەجیهان دەبەخشێت کە ئێمە وا بیردەکەینەوە لەوانەیە سەدام گومانلێکراوی پشت رووداوی تەقاندنەوەکە بێت و ئیمە کێشەیەکی زیاترمان لەگەڵیدا هەیە وەک ئەوەی تەنیا ئەوەبێت کە لەکاتی جەنگی کەنداودا روویداوە. هەروەها ئەوەش ئەو فشارە دووردەخاتەوە کە بۆ هەڵگرتنی سزاکان لەئارادایە.

ئەردەن سەرچاوەیەکی سەرەکیی گۆڕینەوەی دراو بۆ عێراق پێکدەهێنێت. فرۆشتنی نەوتی عێراق لەئەردەن ببڕن، لەوانەیە بگونجێت کە وڵاتێکی وەک ئیمارات یان قەتەر پاڵپشتی نەوتی بدەنە ئەردەن بەهەمان ئەو فۆرمەی کە عێراق کردوویەتی. لەوەش زیاتر، تەنکەرەکانی نەوت بەکاردەهێنرین بۆ کاری قاچاخیی لەنێوان عێراق و ئەردەندا، هێنانی شتی نایاسایی کە عێراق نابێت هەیبێت.

سێ، جێبەجێکردنی سزاکان لەسەر باکووری عێراق ئاسان بکرێت.

چوار، بەدواداچوون بۆتاوانی جەنگ و تاوانی دژی مرۆڤایەتیی. سەرەتا ئیدارەی کلینتون لەبارەی ئەوەوە قسیەکرد، بەڵام وادەردەکەوێت کە دواتر توڕدرا.

پێنج، هەوڵدان بۆئەوەی شتێک بکرێت لەحاست ئەو وێرانکارییە دژوارەی لەزەلکاوە قامیشەڵەکانی باشووردا هەیە. سەرەتای کارێکی لەم چەشنە دەبێت هەڵمەتێکی گەورەبێت لە وڵاتە یەکگرتووەکان و ئەورووپا دژی ئەو جینۆسایدەی لەوێ بەڕێوەدەچێت، بەو هیوایەی هانیانبدات هەندێک کاربکەن.

سوپاس. "

خاتوو لاوری ئان میلرۆی

Mr. HAMILTON. The recommendation being the lifting of the embargo?

Mr. TORRICELLI. Lifting the embargo for the Kurdish people, consistent with the kinds of assurances that you and I just discussed.

Mr. HAMILTON. Very good.

Mr. TORRICELLI. Thank you, Mr. Chairman.

Mr. HAMILTON. Thank you very much, Mr. Torricelli. We appreciate your testimony.

PRIVATE WITNESSES

I will ask the other panel of witnesses to come forward if they would. Your statements, of course, are going to be entered into the record in full.

It does not make any difference to the chair which way we proceed there. Does it make any difference to the witnesses as to who goes first?

Ms. Mylroie, we will let you begin, if you would, and we will just proceed from left to right across the table.

And I think you have been advised by staff to keep your remarks limited. Your written statement, of course, will be put into the record in full but I am anxious to get to the discussion with you, so I would request that you keep your remarks in the range of 5 minutes, if you would, please.

Ms. Mylroie.

STATEMENT OF DR. LAURIE ANN MYLROIE, ARAB AFFAIRS FELLOW, WASHINGTON INSTITUTE FOR NEAR EAST POLICY

Ms. MYLROIE. Thank you. I spent the past summer in Iraqi Kurdistan on a grant from the U.S. Institute of Peace. I am grateful to the U.S. Institute of Peace for providing part of the basis for my testimony.

Since last spring when the Clinton administration clarified an initial fuzziness about its policy toward sanctions on Iraq—that it was not going to lift them—the economic situation in Iraq has deteriorated dramatically. But the Clinton administration's policy toward Iraq is relatively passive and the result is a prolonged standoff.

I would like to begin by discussing first the problem of conceptualizing Iraq and the difficulties in Iraq before discussing secondly the problems in the standoff and third concluding with some suggestions about how to increase the pressure on Baghdad.

First, conceptualization. The Bush administration looked to the so-called Sunni elite to overthrow Saddam while maintaining stability in Iraq which was equated with the territorial integrity of Iraq about which we hear so much.

Now, that Sunni elite never moved against Saddam. The policy evolved but its premises still linger. Above all, if maintaining the territorial integrity of Iraq is your number one priority, then the Kurds are a problem because they do in some way challenge, undermine, weaken the territorial integrity of Iraq.

But if you see that the greatest challenge to the United States regarding Iraq is Saddam Hussein and his regime, if that is your top priority, to get rid of it, then the Kurds are an asset. And I would say there is an insufficient thinking about the Kurds as an

asset because there is too high a priority put on the territorial integrity of Iraq.

I would like to underscore Representative Torricelli's comments. If one looks at the Kurds as an asset, then one does not want to keep Iraqi Kurdistan/northern Iraq under the same economic sanctions as the rest of Iraq under Saddam's control. Furthermore Saddam has been fairly effective in undermining those sanctions and rebuilding his infrastructure. The telephones work in Iraq proper but not in Kurdistan.

The Kurds are also an asset to the United States because they form the backbone of the Iraqi opposition, the Iraqi National Congress. That is a very, very important organization. It runs in Kurdistan a refugee camp, a variety of media programs, it has a little army, but its primary function is as an institution through which the various disaffected elements in Iraq can coordinate. The essence of totalitarianism is to cause people to mistrust one another so they cannot work together.

The INC is an institution based in Salah al-Din. It is counter to that atomizing effect of totalitarianism which is how Saddam stays in power. Kurds were essential to the formation of the INC. They had the stable political institutions to help that institution get started.

Iraqi Kurdistan should not be seen only as the home of the Kurds but the base of the democratic opposition to Saddam. Its economic well being should be encouraged in order to further undermine Baghdad.

Now, I think, if the bureaucracies were not so focused on the territorial integrity of Iraq, they would see how the United States could do more to exploit the strategic opportunities offered by the fact of Kurdish control of northern Iraq. There are a lot of people traveling between northern Iraq and Iraq proper and Iran, the two countries which present the greatest threats to the United States in the Middle East and Persian Gulf.

You can learn a lot about both Iraq and Iran there, which is why I try so frequently to go to Iraqi Kurdistan. What is the United States doing, for example, to exploit the intelligence opportunities presented by Kurdish control of northern Iraq?

Now I would like to address the problems of the continued stalemate. It is hard on the population, as Representative Torricelli said. It is to the immense credit of the Kurds that they were able on a dime to take control of their own affairs and administer them without fighting with one another. It is not something that every people can do, as we have seen in Somalia.

However, we cannot assume that the social cohesion of Iraqi Kurdistan can be maintained forever under such harsh circumstances. Around Christmastime, there was fighting between one Kurdish organization and the Islamic Kurds. That frightened the population to see fighting among Kurds even in the cities.

Nor can we get out of this stalemate, though, by lifting sanctions. It will be impossible to maintain long term monitoring over Iraq's weapons programs if you lift sanctions. Once Saddam can sell oil, he will kick out the weapons monitors and their equipment. It will be difficult to reimpose sanctions because even one veto from China can prevent that. And I will stake my reputation as an Iraq expert

on that. Long term monitoring with this regime in power is an illusion.

One cannot assume either that while we wait—we want to keep sanctions on, Saddam has to go, it is going to take time—but we cannot assume that he is not going to do something in that period. For one thing, he would like to kill his opponents, the opposition leadership. One well-placed car bomb at some meeting in Iraqi Kurdistan could finish off the INC leadership and the Kurdish leadership and put Saddam in a much better position and he really would like to do that right now.

Then there is Saddam's attitude toward us, America. I know it may be hard to understand but he wants revenge for what we did to him. He tried to kill President Bush.

And I would like to introduce something. The World Trade Center bombing—what about the World Trade Center bombing? I will be very brief but it is something that I think people should pay some attention to.

There are two individuals in the world with rewards, $2 million, on their heads for acts they committed in the United States. Those people have those $2 million rewards on their heads for the World Trade Center bombings. They are fugitive suspects, they are indicted. Ramzi Ahmed Yousef, $2 million. Abdul Rahman Yasin, $2 million.

[Wanted posters appear in the appendix.]

These people are, wonders of wonders, Ramzi Ahmed Yousef—they are Iraqi passport holders. Iraqi passport number M0372369. Abdul Rahman Yasin, Iraqi passport number M0887925. They played more important roles in the World Trade Center bombing than any of the suspects on trial. Their journeys to the United States began in Iraq. Abdul Rahman Yasin is in Baghdad right now. The FBI has talked to him there.

Does this not signify anything to anyone?

Is it not possible that Saddam Hussein might be behind the World Trade Center bombing?

Is it not something we should look into?

As far as I know, that has not happened.

OK. If you would like to discuss this further, I am more than ready to do that. I think that is clear.

Let me turn to discuss a few things that could be done to increase pressure on Baghdad so we are not in this slow wait for Saddam to fall.

Demand the return of Abdul Rahman Yasin who is sitting in Baghdad. It will put the world on notice that we think that Saddam just may be a suspect in the bombing and we have a bigger quarrel with him than what happened during the Gulf War and it will take away the pressure of the calls to lift sanctions.

Jordan is Iraq's chief source of foreign exchange. Cut off the Iraqi selling of oil to Jordan. It should be possible to get a country like the UAE or Qatar to supply oil to Jordan on the same terms that Iraq does. Moreover, that oil tanker trade is used to smuggle contraband between Jordan to Iraq. Illegal things that Iraq is not supposed to have.

Three, ease the application of sanctions to northern Iraq.

$2,000,000

REWARD

Diplomatic Security Service

At approximately 12 noon on February 26, 1993, a massive explosion rocked the World Trade Center in New York City, causing millions of dollars in damage. The terrorists who bombed the World Trade Center murdered six innocent people, injured over 1,000 others, and left terrified school children trapped for hours in a smoke filled elevator.

Following the bombing, law enforcement officials obtained evidence which led to the indictments and arrests of several suspected terrorists involved in the bombing. ABDUL RAHMAN YASIN, one of those indicted, fled the United States immediately after the bombing to avoid arrest. YASIN is now a fugitive from justice. YASIN was born in the U.S., moved to Iraq during the 1960's, and returned to the U.S. in the fall of 1992. He possesses a U.S. passport. Because of the nature of the crimes for which he is charged, YASIN should be considered armed and extremely dangerous.

The United States Department of State is offering a reward of up to $2,000,000 for information leading to the apprehension and prosecution of YASIN. If you have information about YASIN or the World Trade Center bombing, contact the authorities, or the nearest U.S. embassy or consulate. In the United States, call your local office of the Federal Bureau of Investigation or 1-800-HEROES-1, or write to:

HEROES
Post Office Box 96781
Washington, D.C. 20090 – 6781
U.S.A.

ABDUL RAHMAN YASIN

DESCRIPTION

DATE OF BIRTH	April 10, 1960
SOCIAL SECURITY NUMBER	156-92-9858
U S PASSPORT NUMBER	27082171, issued on 6/21/92 in Amman, Jordan
IRAQI PASSPORT NUMBER	M0887925, in the name of Abdul Rahman S. Taher
PLACE OF BIRTH	Bloomington, Indiana
HEIGHT	5' 10"
WEIGHT	180 pounds
BUILD	medium
HAIR	black
EYES	brown
SEX	male
RACE	white
NATIONALITY	Iraqi
CHARACTERISTICS	Possible chemical burn on right thigh. Epileptic; takes medication for condition
ALIASES	Abdul Rahman Said Yasin, Aboud Yasin, Abdul Rahman S Taha, Abdul Rahman S Taher

WANTED BY THE FBI

AIDING & ABETTING; IMPORTATION, MANUFACTURE, DISTRIBUTION AND STORAGE OF EXPLOSIVE MATERIALS

RAMZI AHMED YOUSEF

FBI No. 229 845 RA4

Photo taken 9/1/92 Photo date unknown

Aliases: Ramzi Yousef Ahmad, Rasheed Yousef, Ramzi Ahmad Yousef, Kamal Abraham Muhammud Azan, Ramzi Yousef, Rashid Rashid, Kamal Ibraham Ramzi Yousef Ahmed

DESCRIPTION

Dates of Birth Used: May 20, 1967
Place of Birth: Iraq (also claims United Arab Emirates)
Height: 6'
Weight: 180 pounds
Build: medium
Hair: brown
Characteristics: usually clean shaven
Social Security Numbers Used: 136-94-3472, (invalid SSAN)
Iraqi Passport Number: MO372369/3125
NCIC: POPI14PO18DIPI141717

Eyes: brown
Complexion: olive
Sex: male
Race: white

Fingerprint Classification: 14 O 29 W IOO 18 / I 19 W IOO

CRIMINAL RECORD

Arrested 9/1/92 for knowingly and willfully making false statements on documents (Title 18, USC, Section 1001).

CAUTION

YOUSEF ALLEGEDLY PARTICIPATED IN THE TERRORIST BOMBING OF THE WORLD TRADE CENTER NEW YORK CITY, WHICH RESULTED IN SIX DEATHS, THE WOUNDING OF NUMEROUS INDIVIDUALS, AND THE SIGNIFICANT DESTRUCTION OF PROPERTY AND COMMERCE. YOUSEF SHOULD BE CONSIDERED ARMED AND EXTREMELY DANGEROUS.

A Federal warrant was issued on April 1, 1993, by U. S. District Court Judge, Southern District of New York, charging Yousef with Aiding & Abetting (Title 18, USC, Sec. 2) and Importation, Manufacture, Distribution and Storage of Explosive Materials (Title 18, USC, Sec. 844 (i)).

IF YOU HAVE ANY INFORMATION CONCERNING THIS PERSON, PLEASE CONTACT YOUR LOCAL FBI OFFICE. TELEPHONE NUMBERS AND ADDRESSES OF ALL FBI OFFICES LISTED ON BACK.

William S. Sessions
DIRECTOR
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE
WASHINGTON, D.C. 20535
TELEPHONE (202) 324-3000

پاشان (**پرۆفیسۆر دکتۆر ئاماتیزا بارام**) مێژوونووس و مامۆستای زانکۆ لە حەیفا و هەروەها ئەندامی سەردانیکاری ناوەندی توێژینەوەی ویدرۆ وێلسن، بواری قسەکردنی پێدراو ناوبراو وتی:

" پێم خۆشە کە بابەتەکە لەگۆشەنیگایەکی دیکەوە شرۆڤەبکەم، ئەوساکە دەچمە سەر کێشەی کورد.

بەتێڕوانینی من، سیاسەتی کۆنترۆڵکردنی دوولایەنە کە هەتاوەکو ئێستا لەلایەن ئیدارەوە دیارییکراوەو جەختی لێکراوەتەوە لەهەمبەر عێراق، ئاکامێکی باش و ماقووڵی هێناوەتەدی. ئەگەر بتەوێت چالاکتربێت لەوانەیە ئاکامی باشتریشی بەدیبهێنێت، بەڵام ئەم سیاسەتە هێشتا بەراستیی شکستی نەهێناوە.

ئەمە بۆتە هۆی لاوازکردنی رژێمی بەعس و دەتوانی سەرەتاکانی گرفتە مەترسییدارەکانی بەعس ببینی لەوانەیە ٢ساڵیش پێش ئێستاکە، لەوانەیە پێش ١٨ مانگ، ئەوەی ناچارییکرد سازش بۆ نەتەوە یەکگرتووەکان بکات. تاوەکو ئێستا گۆڕانکاریی لە رژێمدا روویندەداوەو چاوەڕیی ئەوەش ناکرێت بەو زوانە رووبدات. سزا ئابوورییەکان بەرەواڵی سروشتی خۆیان بەهێواشی کاری خۆیان دەکەن.

پێداگریی لەسەر هێشتنەوەی سزکانی سەر عێراق تاوەکو رژێمی بەعس ئامادەدەبێت کە ملکەچی بڕیارەکانی ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوە یەکگرتووەکان بێت بۆخۆی پاساوی خۆی هەیە.

لەسەر ئاستی سیاسیی خۆجێیی، نیشانەی ئەوە هەیە کە سەدام هێزی خۆی لەنێو بژاردە بەهێواشیی لەدەستدەدات. ئەوە راستە کە زۆرینەی عێراقییەکان سەبارەت بە نەهامەتییەکانیان لۆمەی وڵاتە یەکگرتووەکان دەکەن، بەڵام وێڕای ئەوەش هەروەک رۆژنامە عێراقییەکان خۆیان ئاماژەی پێدەدەن، زۆر لەخەڵکیشی کە ئەوەی حیکمەتی سەرکردایەتییەکەیان بخەنە ژێر پرسیارێکی قورسەوە.

ئەوەی دەمەوێت پێشنیاری بکەم، لەوبڕوایەدام کە ئەردەن گۆشەیەکی پەیوەندییدارە، بەڵام تۆ ناتوانیت ئەردەن دابڕیت بەبێ ئەوەی ئەڵتەناتیڤێک پێشکەش بکرێت. هەروەها لەو بڕوایەشدام کە مرۆڤ ئێستاکە دەبێت دەستبکات بەتێفکرین لەقۆناغی دوای گەمارۆکە، بەو هیوایەی کە گەمارۆکە سەرکەوتووبێت و لەوانەیە هەندێک کاری دیکەش سەرکەوتووبێت بۆ رزگاربوون لەسەدام و رزگاربوون لە رژێمەکەی و هەر رژێمێکی دیکە کە جێگای ئەو بگرێتەوە- کە ئەگەر رژێمێکی ئیسلامیی توندڕەو یان بەعسیی نەبێت- هیوا هەیە کە کەمێک زیاتر دیموکراتیتربێت. بەروونی، ئەگەر ئای ئێن سی/ کۆنگرەی نیشتیمانیی عێراقیی بەشێک بێت لێی، گومانم نییە کە دیموکراتیتر دەبێت و لەحاست ئەمریکاش دۆستانەتر دەبێت.

بەڵام تەنانەت لەباشترین دۆخەکاندا هەستدەکەم کە ئیدارەکە بایەخی تەواو نادات کە لەپاش هەڵگرتنی گەمارۆکە چی پێویستە ببیت، هەرکاتێک کە گەمارۆکە هەڵگیرا. هەروەها بەڵگەی ئەوە

هەن کە سەدام حوسین لانیکەم بڕوای وایە کە دەتوانێت گەمارۆکە لابەرێت بێ ئەوەی ملکەچی بڕیارەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان بێت.

پێویستە بۆ رژێمی عێراق روون بێت، هەروەها بۆ هەررژێمێکی دیکەش، کە ئەگەر بگەڕێنەوە سەر بەرهەمهێنانەوەی چەکی ناتەقلیدی، ئەوساکە لەژێر گەمارۆیەکی نوێی دیکەدا دەناڵێنن. هەمە هەر لەسەرەتاوە دەبێت روون بێت، وەک مێژوونووسێکیش دەتوانم بڵێم کە عێراق هەر لەسەرەتاوە کۆمەڵگایەکی بەکێشەبووە، ژمارەیەکی زۆر قەیران و کێشەی نێوخۆیی و بڕێکی زۆریش دوژمنکاریی دەرەکیی. دەمەوێت بڵێم کە ئەوان تێبینی ئەوە بکەن کە ئەوان لەتاقکردنەوەیەکی سەختی درێژخایەندان.

بەروونی، ئەگەر ئەوان چەکی کۆکوژ بەرهەم نەهێنن، ئەوا پێویستە پشتگیریی نێودەوڵەتیی و دانپێدانانی بێلایەنانە بەدەستبێنن- ئەگەر لەراستییدا رژێمێکی دیموکراتیتر بێت- ئەمەش جۆری ئەو شتانەیە کە دەبێ بەبەردەوامیی بۆیان روونبکرێتەوە. پێویستە خەڵک لەعێراق ئەوە بزانن. لەئێستادا من دڵنیانیم کە گەیشتبنە ئەم خاڵە. خەڵک لەعێراق هەستدەکەن کە بەجۆرێک هەموو کەس بەدوایانەوەن.

بەڵام سەبارەت بەکێشەی کورد، رێگەیەک کە هەبێ بۆ رزگاربوون لەسەدام و رژێمەکەی گەمارۆیە. بەرێگەیەکی دیکە بڕوام وایە کە ئێوە دەبێت کاری پرۆپاگەندەیی بەئاراستەی عێراق بکەن. ئەگەر بتوانن ناوچەی ئارام بۆ شیعەکان لەباشوور تەرخان بکەن، لەو بڕوایەدام کە ئەمە کارێکی زۆر گرنگی مرۆڤانەیە، بەڵام من تەواو درکیش بەو رێگرییە لۆجیستی و سەربازییە گەورانەی بەردەم دامەزراندنی ئەم ناوچە ئارامە دەکەم.

سەبارەت بەکێشەی کورد: حکومەتی هەرێم لەباکووری عێراق یان کوردستانی عێراق، ئەوەش رێگایەکی دیکەیە بۆ لاوازکردنی سەدام. سەبارەت بەمەش من لەگەڵ نوێنە ر توریسلی و خاتوو لاوری هاوڕام. رێگام بدە کە بەراشکاوی بڵێم کە ئێستاکە خەڵک لەبەغدا دەزانن چی لەکوردستان دەگوزەرێت. هەر ئێستا، رەوشی ئابووری لە کوردستان لەوەی بەغدا باشتر نییە. هەربۆیە نمونەیەکی مەزن نییە بۆ لاساییکردنەوە و بەدوکەوتن.

بەهاوکاریکردنی کوردو ئای ئێن سی لەکوردستان بەهەموو جۆرەکان، چ لەرێگەی هەڵگرتنی گەمارۆ بێت لەسەر کوردستان بەحوکمی ئەمری واقیع یان بەیاسا بێت، ئەوا ئێوە بەرەو لاوازکردنی سەدام لەعێراق هەنگاو دەنێن. جارێکی دیکە ئەوە پرۆسەیەکی هێواشە، بەڵام خەڵکی لەبەغدا دواجار دەزانن، ئەگەر ئیوە کەناڵێکی تەلەفیزیۆنی بەهێز لەکوردستان دابمەزرێنن و وێنەی باشبوونی گوزەران و ژیانی دیموکراتی لەکوردستان پەخش بکات، ئەوە باشترین پرۆپاگەندە دەبێت لەدژی سەدام حوسێن رژێمەکەی.

هەوڵمداوە ئەو بابەتانە بژمێرم کە بۆ کورد زۆر بەسوود بێت لەنزیک ماوەدا. هەروەها دەمەوێت بڵێم کە ئەوانە بەشێوەیەکی رێژەیی هەرزان و کەمتێچوون.

ئەوان پێویستیان بە پاڵاوگەی نەوتە، دانەیەکی زۆر گەورە نا، ئەوەنە بەسەر کە بەشی ٣ ملیۆن کەس بکات. ئەوان بیرەنەوتیان هەیە. گریمانەی ئەوە دەکەم کە هەندێکتان ئەوە بزانن کە ئەوان ئەو بیرەنەوتانەی کە ئێستا سەریان نراوەتەوە، لەو ناوچانەیە کە لەژێر دەسەڵاتی خۆیاندایە لەسەرو هێڵی پانی ٣٦ی باکوور، بەتایبەت لەدەوروبەری کۆیە.

دەمەوێت بڵێم کە پێدەچێت بەراستیی بۆ من وابێت کە زۆر سەیرو ناشایستەیە رێگە بەسەدام حوسێن دراوە سامانی وڵاتەکەی بەکاربهێنێت، نەوت لەخاکەکەی دەربهێنێت، بۆئەوەی بیگۆڕێت بۆ بەرهەمە نەوتییەکان و ئەو شتانەی لێوەی بەرهەم دێت. کەچی رێگە بە کوردو ئاسی ئێن سی نادریت کە هەمان شت بکەن. ئەمەش وە ئەوەیە کە بڵێین بۆئەوەی کە یەکگرتوویی خاکی عێراق بپارێزین-کەمن لەگەڵیدام- ئەوا رێگە لەکورد دەگرین کە سوود لەهەمان ئەو مافانە وەربگرن کە سەدام حوسێن سوودی لێ دەبینێت.

ئەمە پاڵنەرێکی مەزن دەبێت بۆ ئابووری کوردیی چونکە ئەگەر هاتوو بتوانن بەرهەم و موشتەقاتی نەوتەکەیان بەرهەمبێنن، ئەوا ئابوورییەکەیان دەکەوێتەسەر بناغەیەکی پتەو ئەوەش زۆر هەنگاوێکی گرنگە. ئەوەش لەرووی ئابوورییەوەو تەنانەت سیاسییشەوە ناشێت کە زۆر گران و زەحمەت بێت.

بابەتێکی دیکە، بۆنموونە، ئەوان کەموکورتی پارچەی یەدەکیان بۆ کارگەکانی چیمەنتۆ هەیە. جووتێک لەو کارگانە زۆر گرنگن بۆ بنیاتنانەوەی ئەو ٤٠٠٠ گوندەی لەلایەن سەدامەوە کاولکران. لەوبڕوایەدام کە هیچ گرفتێکی راستیینە لەبەردەم پێدانی پارچەی یەدەک نابێت بۆ ئەو کارگانە.

بابەتێکی دیکە کە دەمەوێت ئاماژەی پێبدەم، کوردستان سەرچاوەیەکی سروشتی میوەو سەوزەیەو هەروەها توتنیش. بەڵام ئەوەی وەک ئێستا لەوڵاتە یەکگرتووەکاندا وەک من بزانم پەسەند نەکراوێکی گەورەیە. بەڵام یەکێک لەو رێگایانەی کە دەتوانرێت هاوکارییەکی ماناداریان بکرێت ئەوەیە کە یارمەتییان بدرێت چەند کاریگەیەک بۆ بەرهەمی کشتوکاڵیی دابمەزرێنن، لەبەرئەوەی زۆری ئەم بەرهەمانە بەهۆی سەختیی و گرانیی ریگای هاتوچۆوە بۆگەن و خەساردەبن. ئەوەش شەرمە، ئەوە شتێک نیە کە زۆر گران بکەوێت، بەڵام فرە سوودبەخش دەبێت.

ملیشیای کوردیی: لەو بڕوایەدا نیم کە سەربەخۆیی بۆ کورد بیرۆکەیەکی کرداریی بێت. من یەکێکم لەو کەسانەی لەئیسرائیل تەنانەت بە پەرۆشێکی زۆرەوە ناڕواننە بیرۆکەی فەلەستینێکی تەواو سەربەخۆو لەسەرپێ راوەستاو. لەبەر هۆکارێکی ئابوری و ئیستراتیژی، پێدەچێت کە فیدراسیۆنێکی ئەردەنی-فەلەستینی چارەسەرێکی باشتر بێت. با کێشەی فەلەستین بخەینە لاوە، لەو بڕوایەدام کە پێویستە کوردو ئای ئێن سی رێگەیان پێبدرێت هەمان شت بکەن. ئەوەی کە ئێستا ئێمە یارمەتی فەلەستینییەکان دەدەین لە غەزەو ئەریحا، ئەنجامییدەن. بەدیارییکراوی، پێویستە رێگەیان پێبدرێت میلیشیا دابمەزرێنن- کوردان میلیشیایان هەیە بەڵام لەرووی چەکەوە خراپ چەکدارن- ئەوان دەبێت چەکی سوکیان پێبدرێت هەروەک فەلەستیینییەکان، بەرگی سەربازیی یەکپۆش و کەلوپەلی ناجەنگیشیان بدرێتێ.

بەدڵنیاییەوە ئەمە زۆر زەحمەت نییە. دەبێت ئەوە بەهەماهەنگیی لەگەڵ تورکەکاندا بکرێت، بەڵام ئەوە نابینم کەچۆن تورکان بەتوندی دژی ئەمە دەوەستنەوە، ئەگەر بەو شێوەیە بکەن ئەو کاتە تەنیا هەندێک کەلوپەلی ناجەنگییان پێبدرێت.

بابەتێکی دیکە، بۆنموونە پارچە یەدەکی ماشێنی کەمپاینی دروێنەیە. کوردان بەشی پێویستی ئەوانەیان نییە، زۆریش نابات وەرزی دروێنە دەستپێدەکات، بەبێ ئەوانە دیسانەوە بەشێکی زۆر لەوەی توانویانە بەرهەمبێنن خەسار دەبن.

هەروەها خاڵێکی دیکە، دەمەوێت پێشنیاری پێداچوونەوەی پارەی بلۆککراوی عێراق بکەم لەئەمریکاو بەشێکی نەک هەر بخرێتە بەردەستی کوردان بۆ تەواوی جوڵانەوی ئۆپۆزسیۆنی عیراقیی تەرخانبکرێت. لەسەرو هەموویانەوە کوردو ئای ئێن سی کە دژی سەدام کاردەکەن.

من درک بەوە دەکەم کە ئەم بابەتە لەرووی یاساییەوە ئاسان نییە. بەهۆی مەسەلەی گەمارۆکەو یەکێتی عێراقەوە. جارێکی تر بەقسە دەمەوێت جەخت لەوە بکەمەوە و بڵێم کە بڕوام وایە کە یەکگرتوویی خاکی عێراق گرنگە، بە بۆچوونی من، کوردان لەعێراقێکی دیموکراتدا خاوەنی ئۆتۆنۆمییەکی مانادارو ئازادیی دەبن. هەرچەندە لەهەمان کاتدا کە کوردان و ئای ئێن سی لەرووی بوونی پارەی نەختینەوە لەتەنگەژەدان.

ئێستاکە ئەوەی سەرنجڕاکێشە ئەوەیە، ئەوانەی کە زۆر لەنەهامەتیدان، وەک من لێی تێدەگەم، زیاتر ئەوانەن کە دەبێت ئیدارە زیاتر بایەخیان پێبدات. ئەوانە بریتین لە رۆشنبیران و مامۆستایان و ئەندازیاران و کارمەندان لە کوردستاندا. لەبنەرەتدا ئەو رۆشنبیرە سێکیولارانەی کە موچەخۆری حکومەتن، لەو بڕوایەدام، ئێمە پێویستە هەوڵی یارمەتیدانی ئەو کەسانە بدەین لەبری ئەوەی ژیانیان زیاتر گرانترو قورستر بکەین.

پرۆفیسۆر دکتۆر ئامتیزا بارام

Four, pursue war crimes, crimes against humanity. The Clinton administration initially talked of it and then it seemed to get dropped.

Five, try to do something about the terrible destruction in the south in the marshes. And the beginning of any such action would be a vociferous campaign in the United States and Europe against the genocide that is going on there, hopefully leading them to some action.

Thank you.

[The prepared statement of Dr. Mylroie appears in the appendix.]

Mr. HAMILTON. Thank you.

Dr. Baram.

STATEMENT OF DR. AMATZIA BARAM, VISITING FELLOW, THE WOODROW WILSON CENTER FOR SCHOLARS, PROFESSOR OF MIDDLE EAST HISTORY AT HAIFA UNIVERSITY

Mr. BARAM. I would like to approach the subject from one additional angle and then I will address also the Kurdish issue.

In my judgment, the dual containment policy as defined and implemented so far by the administration toward Iraq has been producing reasonably good results. If you want to be more active, you can produce perhaps better results but still it is not really a failure.

It has weakened the Ba'th regime and you could see the beginning of the Ba'th serious problems maybe 2 years ago, maybe 18 months ago. And it has forced it to make concessions to the United Nations. It has not so far brought about a change of regime and cannot be expected to do so soon. Economic sanctions by their very nature work slowly.

The insistence on keeping sanctions on Iraq until the Ba'th regime is ready to comply with the United Nations Security Council resolutions is thus justifying itself.

On the domestic political level, there are signs that very slowly Saddam Hussein is losing ground within his own elite. True, many Iraqis are blaming the U.S.A. for their plight. However, as indicated by the Iraqi press itself, many people have also started asking difficult questions about the wisdom of their own leadership.

What I would suggest—I, by the way, think that the Jordan angle is a relevant one but you cannot cut Jordan off without offering it an alternative. But I think also that one should start now thinking about the post-embargo period. Hopefully the embargo will succeed and perhaps some additional acts will succeed to depose Saddam and to get rid of his regime and whatever regime that comes instead, if it is not fundamentalist Islamic or Ba'th will be hopefully a little more democratic. Obviously if the INC is part of it, the Iraqi National Congress, I have no doubt it will be more democratic and also more friendly toward America.

But even under the best of circumstances, my feeling is that the administration is not paying enough attention now to what should be the case after the embargo is lifted, whenever it is lifted. And there are also indications Saddam Hussein at least believes that he will be able to lift it without complying with all the U.N. resolutions.

It must be clear to the Iraqi regime, to any regime, that if they go back to the production of nonconventional weapons they are going to suffer from a renewed embargo. This has to be made very clear from the outset and as a historian I can say that Iraq has been a problematic society since its inception. A lot of domestic strife and quite a lot of foreign aggression. And I would say that they have to be on notice that they are on long-term probation.

Obviously if they do not produce arms of mass destruction, they should get—if this is indeed a more democratic regime—international support and naturally recognition and this is the kind of thing which has to be made very clear to them continuously. People in Iraq should understand this. At present I am not sure they get the point. Somehow people in Iraq feel that everybody is after them.

As for the Kurdish issue, one way of getting rid of Saddam and his regime is the embargo. I think another way, you should increase your propaganda work in the direction of Iraq. If you can provide safe haven for Shi'ites in the South, I think this would be a very important humanitarian solution but I am fully aware of the tremendous logistical and military difficulties of establishing such a safe haven.

As for the Kurdish issue: the regional government of northern Iraq, or Iraqi Kurdistan, that is another way that you can weaken Saddam and on this I agree with Congressman Torricelli and with Laurie. Let me say very simply that people in Baghdad know what is happening in Kurdistan. Right now, the economic situation in Kurdistan is not much better than in Baghdad. And so there is no big example to follow.

By helping the Kurds and the INC in Kurdistan in every way, either de facto lifting embargo over Kurdistan or de jure, you are going to undermine Saddam's rule in Iraq.

Again, it is a slow process but people in Baghdad eventually know. If you build a television station, a strong one, in Kurdistan and broadcast the true picture of an improving standard of living and democratic life in Kurdistan, that is going to be the best propaganda against Saddam Hussein and his regime.

I tried to enumerate issues that could be very helpful to the Kurds short-term, and I would say, relatively cheaply as well.

They need an oil refinery. Not a very big one, enough for 3 million people. They have oil wells. I suppose some of you know that they have some oil wells that are capped now within the area under their control and north of the thirty-sixth parallel, mainly around Kuwisanjaq.

I would say it seems to me very improper and strange indeed that Saddam Hussein is allowed to use the riches of his country, to take oil out of his land, his soil, to turn it into oil products and so on and the Kurds and the INC are not allowed to do the same. It is like we are saying, that in order to keep the territorial unity of Iraq, with which I agree, we are preventing the Kurds from enjoying the same rights that Saddam Hussein enjoys.

This is going to be a tremendous boost to the Kurdish economy because if they can produce their own oil derivatives, their economy is going to be on much more solid ground and that is a very impor-

وتەکانی میستەر گراهام فولەر، مەزنە شرۆڤەکاری دەزگای راند

" سوپاس جەنابی سەرۆک.

هاوڕێ بەڕێزەکانم ژمارەیەک بابەتی زۆر هەستیاریان وروژاند کە خوازیاربووم ئاماژە بەزۆربەیان بدەم، بەڵام نامەوێت دووبارەیان بکەمەوە، چونکە لەو بڕوایەدام کە بەشێوەیەکی زۆر شیاو ئاماژەیان پێدا.

تەنیا دەمەوێت لەگۆشەنیگایەکی بڕێک جیاوازەوە ئاماژە بەدووان لەو بیرۆکانە بدەم بۆ بەهێزکردنی ئەو قسانەی ئەوان کردیان.

یەکەم، لەو بڕوایەدام کە بەتایبەت گرنگە دان بەقەوارەی مەزنی ئەم بابەتە عێراقییەدا لەتەواوی مێژووی رۆژهەڵاتی ناویندا بنێین. ئەوە بۆ ئێمە زۆر ئاسانە کە ئسیتیک لەسەر دوا پیاوەخراپەکە بکەین لە رۆژهەڵاتی ناویندا، بەڵام لەو بڕوایەدام کە سەدام حوسێن و تەواوی رژێمی عێراق، پێویست بەوە دەکات وەک شتێکی تایبەت و نائاسایی تەماشابکرێت. ئەمە سیاسەتێکی ئاسایی نییە لەرۆژهەڵاتی ناویندا، ئەوە شتێکی زۆر زۆر زۆر جیاوازە. رژێمگەلی دڕندەی هاوشێوە کەماوەیەکی درێژ لەدەسەڵاتدا مابێتەوە، بەراستیی شتێکی دەگمەن و نائاساییە.

سەدام حوسێن دوو جەنگی لەرۆژهەڵاتی ناوین دەستپێکرد، ئەو گەلەکەی بەگازی ژەهراویی کوشت، بوو بە هۆی دروستبوونی شەپۆلێکی بێکۆتایی پەنابەران، لەهەر شوێنێکی دیکە پێشێلکردنی مافی مرۆڤ هەیە، وەک بڕوام وایە کە ئەم فاکتانە وادەکەن هەریەک لە ئەمریکاو نەتەوە یەکگرتووەکان سیاسەتێکی دەستێوەردانەتر لەحاست ئەم ناوچەیە بگرنەبەر، ئەوەی لەبنەڕەتدا، وەک بڕوام وایە، ناچارنین کە هەموو کات دەستێوەردانی گەورە بکەین.

ئەمە وەک حافز ئەسەد نییە، ئەمە تەنانەت ئێرانیش نییە، دەمەوێت ئەوەتان پێشنیاربکەم، وێرای نارەحەتیمان لەهەمبەر سوریاو ئێران لە رووەکانی دیکەوە، بەوتەیەکی دیکە، ئایا نابێت کارەکتەری فرە بەدکارانەی ئەم رژێمە هاندەرمان بێت سیاسەتگەلێکی بوێرانەتر بگرینەبەر؟ چ لەسەر ئاستی نێوخۆو چ لە نەتەوە یەکگرتووەکانیش . هەروەها هانی ئەندامانی دیکەی ئەنجومەنی ئاسایش بدەین کە هەمان شت بکەن بۆ گۆڕینی ئەو رەوشەی کە نائاساییە.

با بۆ ساتێک تەماشای هەرێمە کوردییەکە بکەین، هەموو هاورێکانم ئاماژەیان بەبایەخی ئەوە کرد. بەوتەیەکی سادە، ئێمە وەک پێویستە باس لە ناوچەیەکی کوردیی ناکەین، بەڵکو باسی عێراقێکی رزگارکراو دەکەین.

ئەمە عێراقێکی رزگارکراوە، ئەوە تەنیا کورد نین کە لەوێ بن، بەڵکو هەر گروپێکی سیاسی ئۆپۆزسیۆنی دژی سەدام حوسێنە ئێستاکە ئۆفیس و نوێنەرایەتییان لەوێ هەیە. ئەمەش سەرەتایەکە- ئەوێ پایتەختێکی کاتیی بچکۆلانەیە- ئەگەر دەستەواژەکە دروست بێ، هەتا ئەو کاتەی دەتوانرێت

که شتێک لەبەغدا خۆی دابمەزرێنرێت. هەروەها لەو بڕوایەدام که ئەمە باری گرانی سەرشانی بیرکردنەوە ناهێڵێت، باشە ئێمە لاگریی لە جیاخوازیی دەکەین؟ ئایا ئێمە هانی جیاوخوازیی دەدەین؟

بەراشکاویی، بڕواناکەم هیچ کەس هەبێت بیەوێت کوردستانێکی سەربەخۆ لەناوچەکەدا ببینێت. ئەوە چەندین گرفت دروستدەکات. تەواوی جیهانی عەرەبیی بەتوندیی دژی ئەوە دەوەستنەوە. هەروەها تورکیاش، ئێرانیش، هیچ کەس نایەوێت وڵاتێگەلێک لەبەریەک هەڵوەشێت.

فاکتە ساکارەکە ئەوەیە کە سەدام حوسێن لەئەنجامی سیاسەتەکانییەوە عێراق دابەشدەکات. پەراوێزخستنی شیعە، پەراوێزخستنی کورد وادەکات ژیانی ئەوانە نەکردەو فرە سەخت بێت.

ئێمە پێشنیار دەکەین، بەبڕوای من کە پشتگیریی گروپە ئۆپۆزسیۆنەکان بکرێت و پاڵپشتی عێراقێکی فیدراڵی دیموکراتی درێژخایەن بکرێت کە تاکە ڕێگەیە بۆ ئەوەی بەیەکپارچەیی بمێنێتەوە. ئەگەر عێراقێکی فیدراڵی نەبێت و دیموکراتیش نەبێت، ئەگەر کورد ژیانێکی سەخت و تەحەمولنەکراوی لەنێو ئەم دەوڵەتەدا هەبێت، ئەو کاتە ئەوان ئیدی ڕاناوەستن. لەو بڕوایەدام ئێستاکە ٥٠ بە ٥٠ کەوتوون، لانیکەم تاماوەیەکی درێژخایەن بەوشێوەیە بمێننەوە.

ئەگەر بمانەوێت بمێننەوە، بۆئەوە دوو ڕێگە هەیە، یەکیان ئەوەیە کە سەدام حوسێن تەوزیف بکەین کە بەزەبری هێز ئەو دەوڵەتە یەکپارچەیە ڕابگرێت، ئەوی تریشیان ئەوەیە عێراق دەوڵەتێک بێت کە تێیدا خەڵک بەویستی خۆی تێیدا بژی و لەڕووی کارەکتەرەوە دیموکراتی و فیدراڵی بێت.

ڕێگەم پێبدە بەکورتی ئاماژە بەو ڕاستییە بدەم، کە ئێمە لە ڕۆژهەڵاتی ناوین لەگەڵ وڵاتەکانی دیکەدا گرفتمان هەیە، ئەوانەی کە زۆر نیگەرانن لەو ڕێگەیەی لەسەری ڕێدەکەین.

سوریا و عەرەبستانی سعودیی، بەتایبەت، وەک پێم وایە، دوو ڕژێمی سەرەکین کە هەردووکیان ڕقیان لەسەدام حوسێنە، بەڵام لەو بڕوایەدام کە بێزاریی زیاترهەیە کە ئەمریکا زیاتر جەخت لەڕژێمێکی دیموکراتی دەکاتەوە کە ئەگەر دیموکراتی بێت ئەوساکە شیعەی عێراق لە سیاسەتدا نفوزێکی زیاتریان دەبێت. هەریەک لەو دوو دەوڵەتە سەبارەت بەم فاکتە بێزارو نیگەرانن. لەوەش دەترسن کە ئەجێنداکەمان بەئاراستەی دابڕینی عێراق و دابەشبوونی بڕوات.

زۆر گرنگە بۆ دیپلۆماتکارو سیاسەتی دەرەوەمان ڕوونی بکەنەوە کە هەوڵ بۆ پاراستنی عێراق دەدەین و ئەو فیدراڵی و دیموکراتییە بۆ ئەوەیە عێراق لە ئایندەی دووردا پارێزراو بێت.

لەو باوەڕەدام کە گرنگە ئاماژە بەوە بدەم کە ئەمجۆرە عێراقەش بەقازانجی ئێران نییە. لەڕاستییدا، دانیشتووانی شیعە لەعێراق هەستدەکەن کە ئێران ئەوانی بۆ بەدیهێنانی ئامانجی خۆی پاوان کردووە، هەربۆیە ئەوان بەهیچ جۆرێک بۆ ئێران پەرۆش نین. هەرچەندە، پێویستە بڵێم کە هەتا ئەم دۆخە درێژە بخایەنێت شیعەکان لەباشووری عێراق بێهیواتر دەبن و وەک تاکە ئەڵتەرناتیڤ ڕوو لەئێران دەکەن، ئەوەی ئێمەو زۆری تریش نایانەوێت ئەوە ببینن.

جەنابی سەرۆک، لەبەرئەوە پێشنیار دەکەم، سیاسەتی ئەمریکا سەبارەت بەم شوێنە لەماوەدرێژدا زۆر ڕوونتربێت. بڕوایەکی بەرفراوانی ئەوتۆ هەیە لەڕۆژهەڵاتی ناوین کە وڵاتە

یەکگرتووەکان بەراستیی نایەوێت سەدام بڕوات. گوایە ئەو بۆ ئەمریکا زۆر ئیسراحەتترەو بێ کێشەیە. ئێمە دەمانتوانی لەشەڕدا بەسەردا زاڵ بین، بەڵام هێشتنەوەی ئەو لەوی بۆ ئەوەبوو ئێران دوورەپەرێز بهێڵینەوە. ئەوەی کە من پێم وایە شتێکی ماقووڵ نییە. ئەگەر هەرشتێک بێت، ماوەی دەسەڵاتی سەدام حوسێن چەندە درێژخایەن بێت، بۆ ئێران ئاسانتردەبێت کە ئەو گەمەیە بکات.

ئەوانەی پێیان وایە- زۆرتر ئەوانەی زیاتر تیروانینی ماکیاڤیلییانەیان هەیە پێیان وایە- ئێمە سەدام حوسێنمان لەوێدا دەوێت بۆ پاساوی مانەوەی هێزە سەربازییەکانی ئەمریکا لەکوێت و سعودیەو شوێنەکانی دیکە، ئەوەش گەمەیەکی گاڵتەجاڕییانەیە لەلایەن ئێمەوە. لەوەش زیاتر، زۆرن ئەوانەی لەناوچەکە پێیان وایە لەبەرئەوەی سەدامماں نەڕووخاند، لەوەناچێت کە ئێمە سەرکەوتوو بین- سەدام خۆی هانی ئەم بڕوایە دەدات. ئەو وا لەعێراقییەکان دەکات کە پێیان وابێت: تۆ ناتوانی دەستم لێبدەی، ناتوانی لامبەریت، حکومەتی ئەمریکا بۆخۆی منی لێرەدا دەوێت. ئەوان منیان خۆش ناوێ، بەڵام دەزانن کە باشترین بژارەم کە دەستیان پێی بگات، منیش خزمەتی بەرژەوەندییەکانیان دەکەم. هەربۆیە هیچ لەرابەرەکانتان یان ئەو خەڵکە بیر لەوە نەکەنەوە کە شتێکی پێچەوانە بکەن.

هەربۆیە واز لەو فەرماندەیە سەربازییە بێنن کە سەدام دەردەپەڕێنێت، ئەوەی فیشەکێک بەسەرییەوە دەنێت یان کودەتا دەکات یان هەرشتێکی دیکە. با ئەو فەرماندەیە بزانێت کە ئێمە هیوای سەرکەوتنی بۆ دەخوازین لەگۆڕینی رژێمەکە، بەڵام عێراق ناتوانێت بەکۆمەڵگەی نێودەوڵەتییەوە پەیوەستبێت هەتاکو گۆڕانی بنەڕەتی لەو شێوازەدا نەکات کە حوکمڕانیی پێدەکات، ئەوەش بەمانای گەڕانەوەی پارلەمان و نووسینەوەی دەستوورو جۆرێک لە شێوازی پرۆسەی دەبێت بۆ هەڵبژاردنی حکومەتی داهاتووە.

کاتێک ئەمە دێتەدی، ئیدی بێهیوایی و بێئومێدییەک لەگۆڕدا نامێنێت. هەروەها ئەو جۆرە کەسانە دەبیت خۆیان ئەوە بزانن کە هەموو شتێکی باش ئەو دەمە روودەدات کە ئەم جۆرە مەرجانە دێنەدی، دەستەجی دەتوانن نەوت بفرۆشن، بەتەواویی لەلایەن هەمووانەوە دانیان پێدادەنرێت، هەروەها هاوکاریی و پاڵپشتیشیان لە بنیاتنانەوەی عێراقیشدا دەکرێت. لەراستییدا، لەو بڕوایەدام کە هەندێک لەو مەرجانەی نەتەوە یەکگرتووەکان دەتوانرێت لەو قۆناغەدا لەگەڵ عێراقی نوێ دانوسانی لەسەر بکرێت.

دواجار دەمەوێت پێشنیاربکەم کە عەرەبی ناوچەکەو خەڵکی عێراقیش بزانن کە ئێمە نامانەوێت ئای ئێن سی وەک کابینەی وزاری و سەرۆکی عێراق بسەپێنین. ئای ئێن سی ریکخراوێکی بەرچاوە، ئەو رێکخراوە بۆ یەکەمین جار لەمێژووی عێراقی نوێدا دواجار ئازادانە مشتومڕیان لەسەر تەواوی رووەکان و گرفتەکانی ئەو وڵاتە کردووە. کوردان، شیعەکان، شیعەی ئسوڵی، شیعەی سێکیولار، سونەکان، چەپ ، راستەکان و تەواوی ئاراستەکانی نێو خەڵک، لەراستیدا بنەمای لێکتێگەیشتنی داهاتوو پێکدەهێنن سەبارەت بەوە کە دەبێت عێراق چۆن بێت. کەس نازانێت کێ لەعێراقی داهاتوودا هەڵدەبژێردرێت. ئێمە هەوڵ بۆ سەپاندنی ئای ئێن سی نادەین.

لەو بڕوایەدام هەمووتان ئەوە دەزانن بەڵام من دڵنیانیم کە سعودیەو سوریاو هەموو ئەوانەی لەم شتە نیگەرانن، لەوە تێبگەن کە ئێمە نامانەوێت رژێمێکی ئەمریکی یان تەنانەت تەواو لایەنگری ئەمریکا لەناوچەکە بسەپێنین.

جەنابی سەرۆک، لەو کاتەدا تۆ رووبەڕووی تەحەدایەکی گەورە لەناوچەکەدا دەبیتەوە، من گەشبینم کە بە ویست و سیاسەتێکی وردو وریای درێژخایەن دەتوانین گۆڕانکاریی لەدوا قەڵای رژێمێکی عەرەبیی کۆ ن و توندوتیژو دەسەڵاتسەپێن بکەین کە سەدام حوسێن نموونەکەیەتی.

سوپاس.

گراهام فولەر

So I would just sum by saying that this issue of defreezing the assets should be looked into.

Thank you.

[The prepared statement of Dr. Baram appears in the appendix.]

Mr. HAMILTON. Thank you very much, Professor Baram.

Mr. Fuller.

STATEMENT OF GRAHAM E. FULLER, SENIOR ANALYST, RAND CORPORATION

Mr. FULLER. Thank you, Mr. Chairman.

My esteemed colleagues have raised a number of very critical issues, many of which I would have touched on. I do not want to repeat them because I think they have very adequately touched them.

I would like to just present a couple of these thoughts from a slightly different angle to reinforce much of what they have said.

First, I think it is particularly important to recognize the tremendous magnitude of this Iraqi issue within the whole history of the modern Middle East. It is very easy for us to become fixated on the latest bad guy in the Middle East but I think Saddam Hussein and the whole Iraqi regime needs to be viewed as something exceptional and special. This is not Middle East politics as normal. It is very, very, very different. Regimes as brutal as this that survive so long are really quite exceptional.

Saddam Hussein has started two wars in the Middle East; he has gassed his own people; he has produced endless refugee flows; and he has the grossest violations of human rights anywhere. It is these very facts which enable, I think, both the United States and the U.N. to adopt highly intrusive policies toward a region that basically, I think, we would just as soon not have to be highly intrusive with all the time.

This is not like a Hafez al-Assad, this is not even an Iran, I would suggest to you, despite our discomfort with both Syria and Iran in other respects. In other words, should not the magnitude and the gross character of this regime spur us to adopt bolder policies, both domestically and in the U.N., and to encourage other Security Council members to do the same to try to change what is an exceptional circumstance?

Let us look at the Kurdish zone for a moment. Both of my colleagues have pointed out the importance of this. To put it in its simplest words, we are not talking about a Kurdish zone necessarily, we are talking about liberated Iraq.

This is liberated Iraq, it is not just Kurds who are there but every single political group in opposition to Saddam Hussein now has offices and representation there. So this is the beginning—it is a mini temporary capital, if you will—until something can be established in Baghdad itself. And I think it removes the onus from thinking, well, are we in favor of separatism, are we encouraging separatism.

Frankly, I do not think anybody wants to see a separate independent Kurdistan in that region. It will create problems. The entire Arab world is deeply opposed to it. Turkey is, Iran is. Nobody wants to see nations break up.

The simple fact is Saddam Hussein is breaking up Iraq as a result of his policies. Alienating Shi'ites, alienating Kurds, making life intolerable for them to live there.

We are suggesting, I think, that pursuit of the support for opposition groups and pursuit of a long-term federated democratic Iraq is the only way to keep it together. If you do not have a federated Iraq and it is not democratic, if Kurds find life intolerable within this state, then they will not stay. And I think it is 50/50 now at least as to whether they will stay over the longer run.

If we want them to stay, there are two ways to do it. One is hire Saddam Hussein to keep it together by force and the other is a state in which people are willing to live and that is democratic and Federal in character.

Let me mention briefly the fact that we do have problems in the Middle East with other states that are very nervous about the way we are proceeding.

Syria and Saudi Arabia, in particular I think, are quite key regimes. Both of them loathe Saddam Hussein but I think there is nervousness that American policy is either pushing for a more democratic regime and if it is democratic it means that the Shi'a of Iraq will have greater influence in politics. Both these states are nervous about this fact and they are afraid that our agenda is to separate and divide Iraq.

It is very important for our diplomats and our foreign policy to make quite clear that we do seek to preserve Iraq and that these democratic and Federal means are the only way to preserve it in the longer range future.

I think it is important to point out that this kind of an Iraq will not favor Iran. Indeed, the Shi'ite population of Iraq feels that Iran has manipulated them very considerably to Iran's own ends and they are not warm toward Tehran at all. The longer this goes on, though, I should say, the more desperate the Shi'ites in Southern Iraq will become and their only other alternative to look to now will be Iran, which we and many others do not want to see.

I would therefore suggest, Mr. Chairman, that U.S. policy perhaps be more explicit in where we are going over the long run. There is a widespread body of belief within the Middle East that the United States does not really want to see Saddam Hussein go, that he is very convenient, that we were able to win a war against him but by keeping him there we are supposedly keeping Iran at bay, which I think is preposterous. If anything, the longer Saddam stays there the easier it will be for Iran to play in that game.

They think that—those with more Machiavellian views think that—we want Saddam Hussein there to justify the American military presence in Kuwait and Saudi Arabia and elsewhere and that it is a cynical game on our part. Furthermore, it is not that many in the region think that, because we did not overthrow Saddam Hussein and do not seem to have been successful—Saddam himself is encouraging this belief, making Iraqis think that you cannot get me, you cannot move me, the U.S. Government itself wants me in here. They do not like me but they know that I am the best deal that they are ever going to get and that I serve their interests so do not any of you commanders or any of you population think about doing otherwise.

This is exceptionally pernicious and something that our policy needs to make very explicit that it is not our goal. So, yes, it is the removal of Saddam and it should not stop there, Mr. Chairman. What we are talking about is a Germany or Japan after World War II syndrome. We are talking about removing a Stalin from the Soviet Union but it is not enough to remove a Stalin, you have got to remove the system that produced and supported Stalin and that is the Ba'th party.

So let the commander that will remove Saddam, that will put the bullet through his head or pull the coup or whatever else, let that commander know that we wish him well in attempting to change the regime but Iraq cannot join the community of nations until there has been fundamental changes in the way that government is run and that means restoration of parliament, rewriting a constitution and some sort of democratic processes for the selection of the next government.

As long as that is on record, there will be no disappointment and no disillusionment. But these same people must know, too, that everything good will happen the minute those conditions are met. That they will immediately be able to sell oil; they will be fully recognized by everyone; there will be cooperation and assistance in rebuilding Iraq. Indeed, I think some of the conditions set by the U.N. would probably be negotiable at that point with a new Iraq.

Lastly, I would suggest that the Arabs in the region and the Iraqi people themselves must know that we are not seeking to impose the INC as the next cabinet and President of Iraq. The INC is a remarkable organization. It has brought together for the first time in modern Iraqi history a group which virtually has freely discussed all aspects and all problems of that country: Kurds, Shi'ites, fundamentalist Shi'ites, secular Shi'ites, Sunnis, left, right, a whole bunch of people. This is a remarkable accomplishment. These people are, in effect, establishing the basis for future understanding of how Iraq will be. Nobody knows who might be elected in the future Iraq. We are not seeking to impose the INC.

I think you all know that but I am not sure that the Saudis and the Syrians and others who are concerned with this thing fully understand that we are not imposing an American regime or even a purely pro-American regime in that area.

So you are faced with an immense challenge, Mr. Chairman, in this region. I am optimistic that with a will and with a long term carefully thought out policy we can bring dramatic change to the last real holdout of the old, harsh, cynically pan-Arab authoritarian regimes that Saddam Hussein typifies.

Thank you.

مشتومڕی گشتی سەبارەت بە پرسی هەڵگرتنی گەمارۆ لەسەر باشووری کوردستان (باکووری عێراق)

میستەر هامیلتۆن: سەبارەت بە هەڵگرتنی سزاکان لەسەر باکوور، کە وایپێدەچێت هەمووتان لایەنگری بن، هەروەها توریسلی ئەندامی کۆنگرێسیش بەهەمان شێوە، وەک من تێدەگەم، ئیدارە لەو بارەیەوە کۆمەڵێک پاساوی خۆی هەیە. یەکێکیان ئەوەیە کە دەبێتەهۆی لاوازکردنی رژێمی سزاکان لەدژی خودی عێراق، خۆئەگەر سزاکانمان لەسەر باکوور سوک کرد، ئەوسا دەوڵەتانی دیکە سزاکانی تر سوک دەکەن و بەوەش رژێمی سزاکان بەتەواویی هەڵدەوەشێت.

پاساوی دووەم ئەوەیە کە ئەو کارە دەبێتەهۆی لاوازکردنی یەکگرتوویی خاکی عێراق و سێیەمیش ئەوەیە کە تورکیا دژی ئەوە دەوەستێت و لەوانەشە بەو هۆیەوە تەواوی ئۆپەراسیۆنی ناوچەی ئارام تووشی مەترسیی ببێتەوە.

ئێستا، من دەزانم کە ئێوە بەم پاساوانە ئاشنان، هەڵتانسەنگاندوون، دەمەوێت لەوە دڵنیاببمەوە کە هەموو ئەوانەتان لەتۆمارەکاندا وتوە کە ویستوتانە سەبارەت بەم پاساوانە بیڵێن.

میستەر فولەر: دەمەوێت پێشنیار بکەم، سەبارەت بە پاساوی یەکەم، واتە ئەوەی کە بەزاندنی سزاکان دەبێتەهۆی لاوازبوونی سەرجەم رژێمی سزاکان لەدژی عێراق بەگشتیی و کرداریی لەلایەن وڵاتانی دیکەوە، ئەوانە پێش هەمووان پێشێلکراون و عێراق کارلەسەر خۆدزینەوە دەکات لەسزاکان.

میستەر هامیلتۆن: رژێمەکە بەگشتیی هەڵدەوەشێت؟

میستەر فولەر: بەڵی مەبەستم ئەوەیە لەگەڵ بازرگانییکردن لەگەڵ ئێران و بازرگانی نایاسایی لەرێگەی تورکیاو ئەردەنەوە، بەشێکی زۆر لەوانە روودەدەن. هەربۆیە نابینم کە دۆخەکە لەوە خراپتر بێت، یاخود ئەوەبێت کە قازانجێکی زۆرو خێرا روو لەناوچە کوردییەکە بکات، لەکاتێکدا کاریگەری ئەوە لەسەر توانای گشتیی عێراق بۆ خۆرزگارکردن لەسزاکان بابەتێکە زێدەکردنێکی گرنگ نییە.

دووەم، ئەوەی پەیوەندی بەهەڵوەشاندنەوەی عێراقەوەیە، وەک هەموومان وتمان کە سەدام خۆی عێراق هەڵدەوەشێنێت، ئەم دۆخە چەندە درێژە بخایەنێت، چەندە ئۆتۆنۆمی کوردان و رەگەزەکانی دیکە درێژەبکیشێت، لەوانەیە ئەو کاتە دوای سەربەخۆیی بکەون و هەوڵی بۆ بدەن. چەندە ئەم دابڕانە لەعێراق درێژەبکێشێت، ئەو کات لەئاییندەدا دۆخەکە خراپتر دەبێت. هەر بۆیە وانابینیم کە ئەمە بەهیچ شێوەیەک ببێتەهۆی جیابوونەوەو دابەشبوون.

دواجار هەڵوێستی تورکیی تاڕادەیەک ئالۆزو پێکدژە، تورکان بەگشتیی لەهەمبەر بیرۆکەی ئەم ناوچە کوردییە ئۆتۆنۆمەدا زۆر نیگەرانن، چونکە کاریگەریی لەسەر کوردانی ئەوان دەبێت. بەڵام تورکان دەشزانن کە هیچ کات دۆخەکە ئەوەندە لەقازانجیان نەبووەو دەسەڵاتە کوردییەکە ئەوەندە بە

وردیی و بایەخەوە هاوکارییان دەکەن کە هیچ هێزیکی دیکە لەعێراقداو لەتەواوی مێژووی نوێدا شتی وای نەکردووە.

سەدام بەشێوەیەک بوو کە هەر کات دڵی بیگرتایە ئەو سنورەی لەتورکان دادەخست یان دەیکردەوە، حکومەتە کوردییەکەی ئێستا لەویٚ بەتوندیی جەخت لەوە دەکەنەوە ئەنکەرە دڵخۆش بکەن چونکە دەزانن ئاییندەیان بەتەواویی پشت بەوە دەبەستێت. هەربۆیە ئەوە بۆ بەرجەستەکردنی هەڵویست و پێگەی تورکیی بەکارنایەنم.

میستە هامیلتۆن: باشە.

میستەر بارام: سەبارەت بە کارتێکردنە سەر سزاکانی سەر عێراق، ١٠٠ دەرسەد لەگەڵ میستەر فولەردا هاوڕام، ئێستا لە تورکیاو ئێران و ئەردەنەوە هەموو شتێک بەعێراق دەگات جگە لە سیستمی بنەڕەتی جەنگیی، لەوبڕوایەشدا نیم کوردان دەستیان بە سیستمی بنەرەتی جەنگیی بگات و واش نابینم کە بتوانن ئەو سیستمە رەوانەی سەدام بکەن.

سەبارەت بەیەکگرتوویی خاک ، من بەشێوەیەکی زۆر جیاوازتر دایدەڕێژمەوە، هەتا کوردان ـــ

میستەر هامیلتۆن: خولەکێک بوەستە، دەمەوێت بگەرێمەوە ئەو شوێنەی ، هەموو شتێک ئەڕوات لەرێگەی؟

میستەر بارام: زۆرو کەم

میستەر هامیلتۆن: هەربۆیە کاریگەریی کرداریی هەڵگرتنی سزاکان ئەوەیە رێگە بەچوونە ناوەوەی یەک بدات؟ ئەوە راستە؟

میستەر بارام: بەڵی ، بەڵام کاریگەریی سەرەکیی ئەوە دەبێت کە رێگە بە سەدام بدرێت کە رۆژانە نەک ١٠٠٠٠٠ بەرمیل نەوت بفرۆشێت وەک هەمیشە دەیکات، بەڵکو ٣,٥ ملیۆن و نیو لەرۆژێکدا بفرۆشێت. ئەوەش ئەو چەکە سەرەکییەیە کە لەدژی ئەو هەتانە.

میستەر هامیلتۆن: دەبینم باشە.

میستەر بارام: ئەمە گۆڕانکاریی تێدا روونادات ئەگەر ئێوە گەمارۆتان لەسەر باکوور هەڵگرت. هەروەها جاریکی تر سەبارەت بە یەکگرتوویی خاکی عێراق، من بەو شێوەیەی دادەنێم. ئەگەر دەتانەوێت کوردان لەرەوشێکی باشتردا بن بۆئەوەش گەمارۆکە لەسەر ئەو بەشە هەڵبگرن، بابڵێین باکووری عێراق، ئەوسا تۆ نموونەیەک دەدەیتە باقی دیکەی عێراق و دەڵێیت : سەیربکەن، ئەمە رژێمێکی دیموکراتییە، سەیربکەن چی روودەدات، ئەوان لەدەرەوەی گەمارۆکەن، ئایا ئێوەش ناتانەوێت لەو گەمارۆیە بینە دەرەوە؟!

سێیەم: تورکیا فرە گرنگ و پڕ بایەخە، تورکیا هاوپەیمانێکی زۆر گرنگی ئێوەیە و بەرێکەوت هی ئێمەشە، چونکە تورکیا ئەمرۆکە قەڵایەکە دژی سەرهەڵدانەوەی ئیسلام. من بەشێوەیەکی رەها تورکیا بە بەردی بناغەی سیاسەتی دەرەوەتان دادەنێم، هەربۆیە پێویستە لەگەڵ تورکان بگەنە چارەسەرێک، ئەگەر تورکان پێیان وتن کە نابێت بەگوێرەی یاسا گەمارۆکە لەسەر کوردستان

هەڵبگیرێت، ئەوا بەشێوەیەک کاریان لەگەڵ بکەن کە گەمارۆکە بەحوکمی دیفاکتۆ و بێ کاریگەریی لەسەر بەرژەوەندیی تورکان لاببرێت.

شتە سەرەکییەکە بریتییە لەوەی کە ناوچە کوردییەکە چەندە گەشەسەندوو بێت، ئەوا دەبێتە نموونەیەک بۆ باقی دیکەی عێراق.

خاتوو میلرۆی: لەو بڕوایەدام لێرەدا شتێک هەیە کە دەکەوێتە دەرەوەی ئەو سی شتەوە : سەبارەت بە سزاکان، یەکگرتوویی خاک و تورکیا، ئەویش بریتییە لەروانگەی سۆزداریی. لە گەواهییە تۆمارکراوەدا قسەیەکم وەرگرتووە لەبەرپرسیکی ئینگلیزوە کە وەک بەپرسێکی ئیداریی بریتانیی لەکوردستانی عێراق لەکاتی بیستەکاندا کاریکردووە، ئەو گلەیی لەوە دەکات کە چۆن هاوکارەکانی لەبەغدا هەموو کات گرفتیان بۆ کورد پێکهێناوە. ئەوانە زۆر لە عەرە ناسیونالیستەکان ناسیونالیستتر بوون. لەوێدا وەرگیراوێکی زۆر سەرنجڕاکێش هەیە.

بەگوێرەی ئەزمونی تایبەتی خۆم، ئەزمونێک کە مرۆف تەنانەت وەک هاوڵاتییەکی ئاسایی لەگەڵ ئەم پرسەدا هەیەتی، مرۆڤ هەستدەکات کە هەندێک جار بیرۆکراتەکان تەنیا پەرۆشن بۆ سەپاندنی سزا بەجۆرێک کە دەبێتە حاڵەتێکی گاڵتەجاری.

بۆنموونە، وڵاتە یەکگرتووەکان تاکە وڵاتە لەجیهاندا کە دوا لەهاولاتییان دەکات مۆڵەتی تایبەتیان هەبێت بۆئەوەی سەردانی باکووری عیراق بکەن. ئەگەر تۆ مۆڵەتی تەکنیکیت نەبێت ئەوا لەرووی تەکنیکییەوە تۆ پێشێلی سزاکانی سەر گەمارۆکە دەکەیت. هیچ وڵاتێکی دیکە ئەم کارەناکات. بریتانیا ئەو کارە ناکات. ئێوەش هەروەها پێویستتان بەمۆڵەتی تایبەت نییە. پێویستە سەردانەکەتان بۆ ئەوێ لەبەرژەوەندی وڵاتە یەکگرتووەکاندا بێت.

دووەم، ئەمەیان تەنیا جۆرێکە لەگاڵتە، کوردان ئۆفەرێکیان وەرگرتووە بۆئەوەی پرۆسەیەک بۆ پتەوکردنی دیموکراتی ئەنجامبدەن. بۆ فێربوونی بەهاکانی دیموکراتیی لەزانکۆی سلێمانی. ئەم پرۆژەیە لەلایەن وەزارەتی دەرەوە قەدەغەکرا، لەسەر ئەو بنەمایەی کە ئەمە گەمارۆکە پێشێلدەکات، خەڵکەکە بەگاڵتەوە وتیان چی؟ هەناردەکردنی دیموکراتی بۆ کوردستان دەبێتەهۆی پێشێلکردنی گەمارۆکە؟

لەبەرئەوە، بڕوام وایە کە ئەوە تەنیا ئەم شتانە نیین، بەڵکو جۆرێک لە- نەک تەنیا تێڕوانینێکی تایبەتی بۆ رۆژهەڵاتی ناوەڕاست کە دەبێتە هۆی ئەم هەوڵە پەرۆشانەیە بۆ جێبەجێکردنی سزاکان لەسەرعێراق، لەکاتێکدا بەراستیی مرۆڤ پێویستە هێشتا هەوڵبدات کە هانی خەڵک بدات کەمتر پەرۆشبن لەو رێگایانەی کە سزاکانی بەسەر باکووری عێراقدا پێ جێبەجێ دەکرێن.

میستەر فولەر: ئەمە دادپەروەریی و رەوایەتیی باڵایە.

the other sanctions and you will have a breakdown of the sanction regime.

The second argument they make is it undermines the territorial integrity of Iraq and the third argument they make is that Turkey would oppose it and probably you would jeopardize the operation and provide comfort there.

Now, I know those arguments are familiar to you. You have weighed them. I just want to make sure you have said all that you want to say on the record with regard to those arguments.

Mr. FULLER. I would suggest, sir, the first argument, namely, the breakdown of sanctions would loosen the general sanctions regime against Iraq as a whole in the practice of other nations. Those are, first of all, being violated. Iraq is managing to skirt——

Mr. HAMILTON. It is already breaking down?

Mr. FULLER. Yes. I mean, with the trade across from Iran, illegally across from Turkey, from Jordan, there is a great deal of it going on. So I do not see that it would get much worse and I think it would immensely profit the Kurdish region dramatically and immediately in a way that would be—whereas its impact on Iraq's overall ability to survive sanctions I think would be an insignificant addition.

Secondly, on the breakup of Iraq, as all of us have said, Saddam is breaking up Iraq. The longer this situation goes on, the longer the Kurds are autonomous and other elements, maybe even seek independence, the longer there is this separatism within Iraq, the worse it is going to be for the future. So I do not see that this is leading to the breakup at all.

And lastly the Turkish position is rather ambivalent. The Turks are desperately uncomfortable with the idea of this autonomous Kurdish region because it does affect their own Kurds but the Turks also know they have never had it so good. The regime in northern Iraq today, the Kurdish authorities, are cooperating more precisely and more carefully than any other force in Iraq has ever done in modern history.

Saddam used to turn that border on and off against Turkey whenever he felt like it. The present Kurdish government there now is desperately determined to keep Ankara happy in almost any respect because they know their own future depends on it totally. So I would not use that to typify the Turkish position.

Mr. HAMILTON. OK.

Mr. BARAM. About affecting the sanctions against Iraq, I agree 100 percent with Mr. Fuller. Everything now is getting to Iraq through Iran and Turkey and Jordan except for main weapon systems. And I do not believe that the Kurds would be getting main weapon systems and thus I do not see how they can send it over to Saddam

As to territorial integrity, I would put it in a very different way. As long as the Kurds——

Mr. HAMILTON. Wait a minute. I want to go back there. Everything is already getting through?

Mr. BARAM. More or less.

Mr. HAMILTON. So the practical impact of lifting the sanctions is to let weapons go in, is that correct?

Mr. BARAM. Yes. But the main effect of it will be to allow Saddam to sell not 100,000 barrels a day as he does now but 3.5 million barrels a day and that is the main weapon you have against him.

Mr. HAMILTON. I see. OK.

Mr. BARAM. This cannot be changed if you lift the embargo off the north. Then again about territorial integrity, I will put it this way. If you allow the Kurds to be better off because the embargo is off that part, let us call it northern Iraq, you give the rest of the Iraqis an example. You say, look, here is a democratic regime, look what happens. They are off the embargo, do you not want to be off the embargo, too?

Third, Turkey is extremely important. Turkey is a very important ally of yours and incidentally of ours, too, because Turkey is today one of the most important bulwarks against a resurgent Islam. And I regard Turkey as absolutely a cornerstone of your foreign policy. So you have to work it out with the Turks. If the Turks are saying to you emphatically no lifting of the embargo over Kurdistan de jure so try to work out with them how you can lift it de facto without affecting Turkish interests.

The main thing is the Kurdish area—the more prosperous it is, the better example it is for the rest of Iraq.

Ms. MYLROIE. I also think that there is something there that goes beyond those three things you said about sanctions, territorial integrity and Turkey. There is a kind of emotional perspective. In my written testimony is a quote from a book by a British official who served as an administrator in Iraqi Kurdistan in the 1920's and he complains about how his colleagues in Baghdad all the time made problems for the Kurds, that they were more nationalist than the Arab nationalists. There is an interesting quote in there.

And my own experience, the experience one has with this question even as a private citizen about the sanctions, one has a feeling that sometimes the U.S. bureaucracies are just eager to impose sanctions in ways that become comical.

The United States, for example, is the only country in the world that requires its citizens to get special permission to travel to northern Iraq. If you do not get the special permission, you are technically breaking the sanctions and embargo. No other country does that. The U.K. does not do that. And you will not necessarily get the special permission, too. Your trip has to be in the national interests of the United States.

Secondly, another—this is just kind of funny. The Kurds got a grant to do a project on promoting democracy, teaching democratic values in the University of Sulamania. And this project was blocked by the State Department on grounds that it violated the embargo. People joked, what, the export of democracy to Kurdistan is going to violate the embargo?

So it is I think not just these things but a kind of—not necessarily objective view of the Middle East that leads to this enthusiastic pursuit of the application of the sanctions in Iraq when really one might still try to get people to be a little less enthusiastic in the way that they apply the sanctions on northern Iraq.

Mr. FULLER. It is a super legalism.